

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: biologia człowieka

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet
Wrocławski

Data przeprowadzenia wizytacji: 8-9 kwietnia 2025 r.

Warszawa, 2025

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	15
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	23
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	28
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	33
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	35
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	39
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	44
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	45

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. inż. Jacek Tarasiuk, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Anita Szwed – ekspert PKA
2. dr hab. Aneta Sitek – ekspert PKA
3. Bogumiła Szymendera – ekspert PKA ds. studenckich
4. mgr Marcelina Kościółek – ekspert PKA ds. pracodawców
5. mgr Żaneta Komoś-Czeczot – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Na podstawie postanowień uchwały nr 500/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 11 lipca 2024 r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2024/2025, kierunek biologia człowieka prowadzony przez Uniwersytet Wrocławski (UWr) został po raz pierwszy objęty oceną programową.

Wizytacja została przygotowana w oparciu o obowiązującą procedurę oceny programowej przeprowadzanej stacjonarnie z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość i przebiegała zgodnie z wcześniej ustalonym harmonogramem.

W trakcie wizytacji zespół oceniający PKA (ZO PKA) odbył spotkania z władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie raportu samooceny, przedstawicielami wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, a także ze studentami, nauczycielami akademickimi i reprezentantami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto ZO PKA dokonał przeglądu bazy dydaktycznej, hospitacji zajęć oraz oceny prac etapowych i dyplomowych.

Przed zakończeniem wizytacji członkowie ZO PKA dokonali oceny stopnia spełnienia kryteriów oceny programowej oraz standardów jakości kształcenia właściwych dla profilu ogólnoakademickiego. Sformułowane uwagi zostały przedstawione władzom Uczelni podczas spotkania podsumowującego, kończącego wizytację.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	biologia człowieka	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki biologiczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	nie dotyczy	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	nie dotyczy	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	57	-----
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2016 godzin	-----
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	90 punktów ECTS	-----
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	164 punkty ECTS	-----
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	57 punktów ECTS	-----

Źródło: Tabela 3, raport samooceny przygotowany przez Uczelnię oraz analiza harmonogramu zajęć.

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium częściowo spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kształcenie na kierunku biologia człowieka, studia pierwszego stopnia, prowadzonym w Uniwersytecie Wrocławskim, rozpoczęto w roku 2015. Studia powołano na mocy uchwały Senatu (UWr 31/2015). Wydział Nauk Biologicznych (WNB) UWr jest tą jednostką, która organizuje/nadzoruje kształcenie na ocenianym kierunku. Do tej pory studia na tym kierunku ukończyło 97 licencjatów.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku biologia człowieka są zgodne z misją i strategią UWr oraz WNB. Zgodnie z nimi ukierunkowane są one na ciągłe poszukiwanie prawdy i pogłębianie wiedzy, przekazywanie tych wartości studentom oraz nieustanny rozwój i podnoszenie jakości kształcenia w oparciu o wysoki poziom badań naukowych (w tym o charakterze interdyscyplinarnym) oraz ciągły rozwój kadry naukowej i dydaktycznej. W celu nowoczesnego i skutecznego przygotowania absolwentów do wejścia na rynek pracy, koncepcja oparta jest również na współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W związku z tym nacisk kładziony jest nie tylko na merytoryczne przygotowanie do podjęcia pracy, ale także przygotowanie do funkcjonowania i aktywności w społeczeństwie poprzez wyznaczanie wysokich standardów, w tym także standardów etycznych. UWr jest jedną z dziesięciu polskich Uczelni Badawczych, beneficjentów programu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza (ID-UB). Misją Uczelni jest zapewnienie prowadzenia badań naukowych i kształcenia studentów na najwyższym poziomie, konkurencyjnym w skali międzynarodowej. Należy stwierdzić, że założenia koncepcji i celów kształcenia na ocenianym kierunku są zgodne z misją Uczelni i polityką jakości.

W koncepcji i celach kształcenia przyjęto słuszne założenie, że studenci studiów pierwszego stopnia zdobędą wiedzę z zakresu nauk ścisłych i przyrodniczych (chemia, biofizyka oraz statystyka), wiedzę ogólnobiologiczną (genetyka, mikrobiologia czy ewolucjonizm), a także wiedzę podkreślającą obecność i miejsce człowieka w królestwie zwierząt (podstawy biologii komórki zwierzęcej, fizjologia zwierząt, prymatologia, antropogeneza). Jednak trzon przedmiotów obowiązkowych skoncentrowany jest na zdobyciu wiedzy specjalistycznej z zakresu anatomii i fizjologii człowieka, przebiegu rozwoju człowieka, czynników warunkujących zdrowie oraz adaptacyjnego znaczenia zarówno morfologicznych, fizjologicznych jak i behawioralnych cech człowieka. Nacisk kładziony jest również na poznanie metod badawczych z zakresu biologii człowieka, przedmiotów praktycznych przydatnych w pracy zawodowej – są to metody pomiarowe i opisowe dotyczące człowieka żywego (antropometria i antroposkopia, osteometria i kranioskopia), metody prawidłowej pracy z materiałem szkieletowym (zarówno z punktu widzenia antropologa jak i archeologa), metody antropologiczne stosowane w kryminalistyce czy ergonomii, jak również niezbędnych podstaw pracy laboratoryjnej, np. w zakresie mikrobiologii czy genetyki. Kierunek biologia człowieka odpowiada profilowi Uczelni jako uniwersytetowi będącemu Uczelnią Badawczą. Strategia Uczelni zakłada prowadzenie badań naukowych na najwyższym poziomie, w tym także w dyscyplinie nauk biologicznych, do której kierunek jest przyporządkowany w całości (100%).

Koncepcja i cele kształcenia są związane ściśle z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauk biologicznych. Realizowane badania naukowe dotyczą między innymi zagadnień odnoszących się do adaptacyjnego znaczenia morfologicznych, fizjologicznych i behawioralnych cech człowieka, z uwzględnieniem zarówno cech fizycznych badanych u ludzi, jak i cech badanych na

materiale kosztym. Szczególne znaczenie w realizacji przyjętej koncepcji i celów kształcenia na ocenianym kierunku mają badania dotyczące: atrakcyjności fizycznej człowieka oraz biologicznych aspektów ludzkich zachowań i preferencji w zakresie doboru płciowego, ewolucji człowieka oraz badania dawnych populacji ludzkich na podstawie kości i zębów. Odzwierciedlenie w koncepcji kierunku mają również badania dotyczące kondycji biologicznej człowieka oraz fizjologicznych markerów zdrowia i płodności oraz socjoekonomiczne i biologiczne czynniki determinujące wzrastanie i rozwój człowieka oraz procesy inwolucyjne. Prace badawcze prowadzone w Uczelni koncentrują się również na: antropologii klinicznej, biologicznych aspektach mobilności społecznej i migracji oraz na wykorzystaniu antropologii w kryminalistyce, tafonomii. Obszary te są związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauk biologicznych, do której kierunek jest przyporządkowany.

W ostatniej ewaluacji UWr uzyskał w dyscyplinie nauk biologicznych kategorię naukową B+ i ma uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora oraz doktora habilitowanego. Koncepcja i cele kształcenia zakładają również rozwój kompetencji społecznych, poszukiwanych przez pracodawców, takich jak praca w grupie, kreatywność, samodyscyplina, radzenie sobie ze stresem, otwartość na dyskusję, umiejętność i chęć uczenia się oraz doskonalenia zawodowego i są one w pełni realizowane.

Kierunek biologia człowieka wyróżnia, jego interdyscyplinarny charakter, a w związku z tym najważniejszy akcent kładziony jest na biologiczne podejście do zrozumienia ewolucji i funkcjonowania ludzkiego organizmu. Z drugiej strony, studentom proponuje się podejście holistyczne, w którym uwzględnia się kształcenie zarówno w odniesieniu do biologicznych, w tym ewolucyjnych, jak i psycho-społecznych aspektów człowieka.

Przyjęte cele kształcenia zakładają przekazanie wiedzy odnoszącej się do pojęć, mechanizmów i procesów zachodzących w biologii człowieka z uwzględnieniem, że biologia człowieka jest nauką interdyscyplinarną. Przyjęto założenie, że absolwenci będą posiadali umiejętności umożliwiające wykonywanie pomiarów antropometrycznych niezbędnych zarówno do monitorowania rozwoju i zdrowia jak i w ergonomii. W sposób zaawansowany będą znali metodykę pracy z materiałem szkieletowym, co umożliwi im współpracę z archeologiem podczas prac wykopaliskowych oraz stosowanie metod antropologicznych, które będą mogli wykorzystać w praktyce kryminalistycznej. Koncepcja zakłada również możliwość prowadzenia pracy badawczej przez studentów. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku biologia człowieka są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Interesariusze zewnętrzni będący przedstawicielami otoczenia gospodarczego, będący pracodawcami zatrudniającymi absolwentów WNB lub przedstawicielami instytucji współpracujących z wydziałem przy realizacji zadań dydaktycznych oraz badawczych uczestniczyli w kreowaniu koncepcji i celów kształcenia. Koncepcja i cele kształcenia powstały również przy udziale interesariuszy wewnętrznych, czyli pracowników wszystkich kierunków studiów realizowanych na WNB, zatrudnionych na różnorodnych stanowiskach. Tak dobrana Rada Interesariuszy zapewnia dywersyfikację poglądów i opinii podczas tworzenia koncepcji i celów kształcenia ocenianego kierunku. Zgodnie z polityką jakości uczelni interesariusze zewnętrzni pomagają dostosowywać ofertę dydaktyczną wydziału do zmieniających się wymagań rynku pracy. Dzięki temu koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w szczególności na potrzeby rynku pracy. Przyjęta koncepcja oraz cele kształcenia pozwalają przyjąć założenie, że absolwenci ocenianego kierunku będą mogli znaleźć zatrudnienie w instytucjach, takich jak instytucje naukowo-badawcze, pracownie archeologiczne i antropologiczne, laboratoria kryminalistyczne policji (w połączeniu z kontynuowaniem kariery w służbie policyjnej), pracownie ergonomiczne, jednostki

monitorowania zdrowia publicznego, stacje sanitarno-epidemiologiczne, firmy zajmujące się monitorowaniem badań klinicznych, a także w redakcjach czasopism naukowych i popularnonaukowych, jak również przy wszelkich innych formach popularyzacji wiedzy o szeroko pojętym zdrowiu, rozwoju i biologii człowieka.

Koncepcja kształcenia uwzględnia nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, które jest organizowane na poziomie ogólnouniwersyteckim przez Centrum Kształcenia na Odległość (CKO), a wsparcie techniczne oraz dostęp do odpowiedniego oprogramowania zapewnia Dział Usług Informatycznych (DUI). Narzędziem używanym na uczelni jest platforma e-learningowa E-EDU umożliwiająca m.in. tworzenie kursów komplementarnych (e-blended). Początkowo, było to związane z pandemią Covid-19, kiedy realizacja zajęć dydaktycznych na kierunku biologia człowieka musiała odbywać się w formie zdalnej. Wypracowane dobre praktyki na stałe uwzględniono w koncepcji kształcenia oraz wprowadzone zostały do programu studiów i wykorzystywane są do realizacji zajęć szkolenie BHP i PPOŻ. oraz do zamieszczania materiałów z zajęć i zadań domowych.

Analiza założonych kierunkowych efektów uczenia się pozwala stwierdzić, że pod względem formalnym ich opis uwzględnia charakterystyki uniwersalne oraz charakterystyki drugiego stopnia dla poziomu 6, określone w rozporządzeniu MNiSW w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Przyjęte kierunkowe efekty uczenia się, a także odpowiadające im efekty uczenia się dla zajęć, są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim studiów. Kierunkowe efekty uczenia się, przyjęte na pierwszym stopniu studiów, zakładają możliwość zdobycia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na poziomie zaawansowanym. Kierunkowe efekty uczenia się na studiach pierwszego stopnia zawierają 12 efektów w zakresie wiedzy, 11 efektów w zakresie umiejętności i 5 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Efekty umożliwiają przekazywanie szerokiej wiedzy z zakresu nauk biologicznych, popartej umiejętnościami nabytymi w czasie zajęć praktycznych. Kluczowymi efektami uczenia się są: zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie zagadnień związanych z: procesami dotyczącymi organizmów żywych; systematyką, filogenezą, anatomią i fizjologią wybranych grup organizmów, ze szczególnym uwzględnieniem Homo sapiens; genetyką ogólną i populacyjną w tym genetyką człowieka; czynnikami warunkującymi rozwój i zdrowie człowieka oraz zasadami profilaktyki chorób, w tym chorób cywilizacyjnych; ekologią i zachowaniami naczelnymi ze szczególnym uwzględnieniem kultury gatunku H. sapiens oraz różnicami i podobieństwami między populacjami ludzkimi z naciskiem na perspektywę ewolucyjną; metodami i technikami badawczymi stosowanymi w biologii ze szczególnym uwzględnieniem metod stosowanych w biologii człowieka (K_W02-08, K_U01-06, K_K05); zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu biofizyki oraz chemii niezbędnych dla zrozumienia podstawowych zjawisk i procesów zachodzących z udziałem organizmów żywych; poznanie metod statystycznych i informatycznych wykorzystywanych w biologii człowieka; zdobycie umiejętności korzystania z literatury naukowej w sposób pozwalający na prawidłowe zbieranie i opracowanie danych oraz umiejętności interpretowania uzyskanych wyników i wyciągania wniosków (K_W01, K_W10, K_U07-09, K_K05); rozumienie problemów dotyczących biologii człowieka i jej powiązanie z innymi dyscyplinami naukowymi, w tym spoza obszaru nauk przyrodniczych (K_W09, K_K04, K_K05); zdobycie wiedzy i umiejętności z dyscyplin nauk humanistycznych i społecznych, mających na celu poznanie m.in. podstaw prawnych dotyczących ochrony własności intelektualnej, prawa pracy oraz zasad przedsiębiorczości; zdobycie umiejętności w posługiwaniu się językiem angielskim oraz prowadzenia dyskusji i prezentowania zagadnień naukowych (K_W12, K_U10, K_U11, K_K05); poznanie i ukształtowanie właściwych postaw obejmujących: przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i

higieny pracy oraz zasad etycznych; umiejętność komunikowania się i pracy w zespole oraz indywidualnie; krytyczną ocenę odbieranych treści oraz potrzebę stałego pozyskiwania wiedzy i jej właściwego wykorzystania i przekazywania (K_W11, K_U09, K_K01-05). W zbiorze efektów uczenia się na studiach pierwszego stopnia uwzględniono zatem kompetencje badawcze oraz kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej, a także umiejętność posługiwania się językiem obcym nowożytnym na poziomie B2. Należy stwierdzić, że wszystkie efekty uczenia się sformułowane na studiach pierwszego stopnia są specyficzne dla kierunku, możliwe do osiągnięcia, zrozumiałe i sformułowane w sposób pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku biologia człowieka są prawidłowo skonstruowane i pozostają w zgodności z misją i strategią Uczelni. Mieszczą się w dyscyplinie nauk biologicznych, do której kierunek został przyporządkowany i są specyficzne oraz związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową. Zostały opracowane we współpracy zarówno z interesariuszami wewnętrznymi, jak i zewnętrznymi, a także są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim i odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. Są one specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauk biologicznych, jak również z zakresem działalności naukowej Uczelni w tym obszarze. Efekty uczenia się uwzględniają kompetencje badawcze oraz te odnoszące się do komunikowania się w języku obcym na poziomie B2 dla studiów pierwszego stopnia. Efekty uczenia się zostały dopasowane do poziomu kształcenia i kierunku studiów. Ponadto odzwierciedlają one specyfikę kierunku, są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, a także pozwalające na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program studiów licencjackich na kierunku biologia człowieka jest dobrze zaprojektowany i przygotowuje studentów do podejmowania działań zawodowych, elementów pracy badawczej oraz studiów drugiego stopnia. Analiza realizacji programu studiów, obejmująca takie aspekty jak dobór treści kształcenia, harmonogram zajęć, metody dydaktyczne oraz organizację procesu nauczania wskazuje na właściwy standard kształcenia, a jednocześnie ujawnia obszary wymagające dalszego doskonalenia.

Program studiów został zaprojektowany w sposób kompleksowy, uwzględniając specyfikę dyscypliny nauki biologiczne. Treści programowe na ocenianym kierunku są zgodne z założonymi kierunkowymi efektami uczenia się, aktualnym stanem wiedzy, metodyką badań w obszarze biologii człowieka oraz odnoszą się do najnowszych osiągnięć naukowych w dyscyplinie nauk biologicznych. Uwzględniają zakres działalności naukowo-badawczej prowadzonej w Uczelni oraz są specyficzne dla ocenianego kierunku studiów. Treści programowe specyficzne dla kierunku i dla zajęć obligatoryjnych, tworzących program studiów pierwszego stopnia skupiają się głównie w ramach zajęć z: *anatomii człowieka I oraz II, fizjologii zwierząt, ekologii człowieka, etologii człowieka, ekologii behawioralnej człowieka, prymatologii, antropogenezy, antropologii biologicznej, wczesnych etapów ontogenezy człowieka, czynników rozwoju człowieka i ochrony zdrowia, osteometrii i kranioskopii, antropometrii i antroposkopii, osteologii wieku rozwojowego, współczesnych metod badań w paleoantropologii, chorób infekcyjnych człowieka oraz ergonomii*. Całość uzupełniają fakultatywne moduły kształcenia, takie jak: *parazytozy człowieka, biologia populacji ludzkich, metody antropologiczne w kryminalistyce*, które oferowane są jako kurs podstawowy lub rozszerzony i ściśle wiążą się z badaniami naukowymi prowadzonymi w Uczelni. Do zajęć fakultatywnych wzbogacających kształcenie na ocenianym kierunku oraz będących ściśle powiązanymi z działalnością badawczą prowadzącą należą: *podstawy wirusologii, genetyka człowieka, podstawy żywienia człowieka, podstawy epidemiologii człowieka, biologiczne aspekty mobilności społecznej*. Treści programowe realizowane w ramach zajęć pozwalają między innymi na zdobycie wiedzy z zakresu anatomii, fizjologii i rozwoju organizmu człowieka, czynników warunkujących jego zdrowie oraz przedstawiają adaptacyjne znaczenie zarówno morfologicznych, fizjologicznych, jak i behawioralnych cech człowieka oraz innych naczelnych. W ramach nabywanych umiejętności student uczy się m.in. metod pomiarowych i opisowych dotyczących człowieka żywego, metod prawidłowej pracy z materiałem szkieletowym, metod antropologicznych stosowanych w kryminalistyce oraz ergonomii, jak również podstawowych metod stosowanych w pracy laboratoryjnej w obrębie takich przedmiotów, jak np. *mikrobiologia* czy *genetyka*. Na studiach na kierunku biologia człowieka wśród przedmiotów obowiązkowych realizowane są również przedmioty z zakresu nauk podstawowych, powiązanych z naukami biologicznymi, takie jak *biofizyka, chemia* czy *statystyka*, które są niezbędne dla zrozumienia procesów, mechanizmów i zjawisk zachodzących w świecie organizmów żywych. W programie studiów znajdują się również przedmioty ogólnobiologiczne umożliwiające zdobycie wiedzy z zakresu genetyki, budowy komórkowej organizmów zwierzęcych, ewolucjonizmu, immunologii, parazytologii czy też mikrobiologii. W ramach zdobywanych przez studentów kompetencji społecznych, realizowane treści programowe umożliwiają przygotowanie studentów do systematycznej aktualizacji wiedzy z zakresu biologii człowieka, a także

podejmowania odpowiedzialnej pracy. Analiza stanu faktycznego, rozmowy podczas wizytacji z nauczycielami oraz zespołem przygotowującym raport wykazały, że kształcenie odbywa się w oparciu o autorskie programy zajęć, w których szczególny nacisk kładziony jest na przedstawianie aktualnego stanu wiedzy wzbogaconego o wyniki badań własnych nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku. Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach

Zgodnie z Zarządzeniem Rektora UWr 190/2023, w programie studiów przewidziane są także zajęcia z wychowania fizycznego, które realizowane są w 3 i 4 semestrze w wymiarze 30 godzin (łącznie 60 godzin, 0 punktów ECTS). Z kolei kształcenie językowe odbywa się zarówno w trakcie lektoratów językowych (Zarządzenie Rektora UWr 42/2020), jak i podczas przedmiotu *wykorzystanie języka angielskiego w biologii człowieka*. Dzięki temu studenci zapoznają się ze specjalistycznym językiem obcym. W związku z powszechnym stosowaniem języka angielskiego w dyscyplinie nauk biologicznych, został on wskazany jako zajęcia obowiązkowe dla wszystkich studentów kierunku biologia człowieka. Lektoraty odbywają się w semestrach III-V i obejmują 60 godzin zajęć w semestrze (łącznie 180 godzin, 12 punktów ECTS), umożliwiając osiągnięcie biegłości językowej na poziomie B2. Kończą się egzaminem potwierdzającym umiejętności na wskazanym poziomie. Kształcenie językowe na UWr realizowane jest przez Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. Treści programowe są specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się z uwzględnieniem odpowiedniego doboru treści, kompleksowości i sekwencyjności. Większość zajęć prowadzonych jest również z wykorzystaniem prawidłowo dobranych metod i form kształcenia. W programie studiów są jednak zajęcia, które wymagają rozważenia wzbogacenia metod i form kształcenia, jak np. w przypadku zajęć z: *osteologii wieku rozwojowego, biofizyki, podstaw wirusologii, ekologii człowieka, pasożytów człowieka czy wczesnych etapów ontogenezy*. W realizacji tych zajęć zaplanowano jedynie wykłady. Warto wzbogacić te zajęcia o inne formy kształcenia umożliwiające nie tylko zdobycie wiedzy, ale również praktycznych umiejętności i aktywizację studentów. Realizowane treści programowe są przedstawione w kartach zajęć, uwzględniających m.in. opis celów kształcenia, efekty uczenia się dla zajęć i informację o stosowanych metodach zaliczenia. Należy stwierdzić, że w kartach zajęć (sylabusach) opis realizowanych treści programowych w większości przypadków jest oszczędny i warto rozważyć jego wzbogacenie. W kartach zajęć skąpe są informacje dotyczące kryteriów oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Warto również w sylabusach zajęć wskazać metody i formy prowadzenia zajęć.

Studia na kierunku biologia człowieka prowadzone są w formie stacjonarnej, trwają 6 semestrów i zakładają uzyskanie 180 punktów ECTS. Wszystkie zajęcia przewidziane programem studiów wymagają udziału nauczycieli akademickich w ich realizacji. Program studiów obejmuje 2016 godzin, w tym 1571 godzin przedmiotów obowiązkowych oraz 445 godzin przedmiotów do wyboru (wybór obejmuje 57 punktów ECTS – 32%). Liczba godzin zajęć zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Kierunek w minimalnym stopniu uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów – jedynie 32% punktów ECTS pochodzi z zajęć obieralnych. Warto rozważyć zwiększenie elastyczności programu umożliwiające studentom wybór zajęć zgodnych z ich zainteresowaniami oraz indywidualizowanie ścieżki edukacyjnej.

Szczegółowa analiza sylabusów wskazuje na nieprawidłowości w oszacowaniu godzin pracy własnej studentów oraz przypisanej do nich punktacji ECTS. Problem ten dotyczy zarówno błędnego określenia proporcji między godzinami kontaktowymi a godzinami pracy własnej, jak i nieadekwatnego

przypisania punktów ECTS do rzeczywistego nakładu pracy studentów. Przede wszystkim należy zauważyć, że sylabusy w wielu przypadkach zawierają zawyżone wartości godzin pracy własnej studentów, co prowadzi do zawyżenia przypisanej punktacji ECTS.

Przykładowo, w sylabusie zajęć *osteologia wieku rozwojowego* (2 ECTS) liczba godzin pracy własnej wynosi aż 35 godz. na łączną liczbę 50 godz. pracy studenta. Przy czym, liczba godzin kontaktowych (15 godz. wykładów) jest stosunkowo niewielka. Przygotowanie do egzaminu oszacowano na 20 godz., a czytanie wskazanej literatury na 15 godz. Taki udział pracy własnej studenta jest nadmiernie obciążający w stosunku do rzeczywistych wymagań zajęć. Podobnie w przypadku zajęć *biofizyka, chemia dla biologów, ekologia człowieka, wczesne etapy ontogenezy człowieka*, praca własna wynosi 60% godzin przypisanych do zajęć. Niewłaściwe oszacowanie godzin pracy własnej studenta prowadzi do błędów w przypisaniu punktów, co z kolei wpływa na równowagę w obciążeniu studentów oraz zgodność programu z zasadami organizacyjnymi. Opisane przypadki wymagają korekty liczby godzin pracy własnej oraz ewentualnego zwiększenia liczby godzin kontaktowych. Istotnym elementem programu jest organizacja godzin kontaktowych i pracy własnej. Z tego względu należy przeprowadzić szczegółową weryfikację sylabusów, uwzględniając rzeczywiste wymagania poszczególnych zajęć oraz wprowadzić standaryzację oszacowania godzin kontaktowych oraz godzin pracy własnej dla poszczególnych zajęć. W analizowanych sylabusach nakład pracy studenta określa się poprzez czytanie literatury, przygotowanie do zaliczenia/egzaminu oraz przygotowanie prezentacji i przygotowanie do zajęć. Warto rozważyć rozszerzenie form pracy własnej studentów. Przykładowo w przedmiocie *anatomia człowieka I* nakład pracy własnej studenta określono w następujący sposób: przygotowanie do zajęć 50 godz. oraz przygotowanie do egzaminu 50 godz. W analizowanych sylabusach praca własna często przekracza połowę całkowitej liczby godzin pracy studenta, a ubogi wachlarz proponowanych form pracy własnej może prowadzić do trudności w realizacji zakładanych efektów uczenia się.

Sekwencja zajęć na kierunku biologia człowieka jest prawidłowa, co pozwala na stopniowe zdobywanie zaawansowanej wiedzy kierunkowej podpartej na podstawach nauk ścisłych. Program studiów pierwszego stopnia kierunku biologia człowieka jest tak skonstruowany, aby w pierwszym etapie edukacji uwzględnić zajęcia i treści z zakresu nauk podstawowych oraz by w kolejno następujących po sobie semestrach treści programowe pozwalały na systematyczny i logiczny postęp poziomu zaawansowania wiedzy, umiejętności i kompetencji studentów. Niezaliczenie odpowiednich, wskazanych zajęć i treści podstawowych nie pozwala na realizację kolejnych zajęć w zaplanowanej i egzekwowanej sekwencji.

Formy zajęć obejmują wykłady, ćwiczenia, laboratoria, konwersatoria, seminaria oraz lektoraty. W przypadku przedmiotów obowiązkowych wykłady i zajęcia praktyczne (ćwiczenia, laboratoria i konwersatoria) to odpowiednio 39% oraz 61%. Zajęcia praktyczne znajdujące się w programie przygotowują studenta do prowadzenia pracy o charakterze naukowo-badawczym, co nie tylko może być wykorzystane w przyszłej karierze zawodowej, ale też już na etapie pracy licencjackiej, która może mieć charakter badawczy, jeśli student chce się w taką pracę zaangażować. Dobór tych form zajęć, a także proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach nie zawsze zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Choć z założenia treściami teoretycznym towarzyszą zajęcia praktyczne, to jednak część przedmiotów wskazujących na ich praktyczny wymiar, realizowana jest wyłącznie poprzez wykłady (np. *osteologia wieku rozwojowego, podstawy wirusologii*). Choć studenci osiągają założone efekty uczenia się w zakresie wiedzy, to brakuje zajęć umożliwiających pogłębienie efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych. Dla tych zajęć warto rozważyć uzupełnienie zajęć o formę praktyczną i przeznaczenie połowy liczby godzin na ćwiczenia/laboratoria

Zgodnie z ogólnoakademickim profilem, program studiów obejmuje przedmioty związane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w dyscyplinie nauk biologicznych. W przypadku przedmiotów obowiązkowych przedmioty te odpowiadają za 95 punktów ECTS. Ponadto w programie obowiązkowym uwzględniono przedmioty spoza dyscypliny (chemia i biofizyka – 7 ECTS), lektoraty z języka angielskiego (w wymiarze 180 godzin i 12 ECTS) oraz zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych (9 ECTS), co w sumie daje 123 ECTS. W ramach przedmiotów do wyboru należy uzyskać 57 punktów ECTS. W ofercie znajdują się przedmioty do wyboru łącznie za 69 punktów ECTS w dyscyplinie nauk biologicznych oraz spoza niej (14 ECTS). Metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2.

Program studiów przewiduje także zajęcia z wychowania fizycznego (w wymiarze 60 godzin i 0 punktów ECTS). Plany zajęć są publikowane z wyprzedzeniem, uwzględniając czas na pracę własną studentów. Sesje egzaminacyjne są dostosowane do regulacji UWr.

Stosowane metody kształcenia są uzależnione od wyznaczonych celów i obejmują przede wszystkim tradycyjne akademickie metody podające (wykłady konwencjonalne, konwersatoryjne), metody poszukujące wymagające samodzielnej pracy studentów i metody eksponujące. Na kierunku biologia człowieka wykorzystuje się różnorodne metody doskonalące umiejętność pracy w grupie, które są zorientowane na studentów i motywujące ich do przyjmowania różnych ról (lidera, obserwatora, członka zespołu, oceniającego). Program kierunku biologia człowieka stwarza możliwość do interakcji między prowadzącymi i studentami oraz pomiędzy samymi studentami. Jednym z jego celów jest umożliwienie studentowi podjęcia działań praktycznych oraz nabycie umiejętności rozwiązywania problemów badawczych zarówno w zespole, jak i samodzielnie. Wykorzystywane metody stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się, zwłaszcza na zajęciach umożliwiających pracę w grupie oraz projektową oraz element pracy badawczej. Dzięki takiemu podejściu umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny nauk biologicznych.

Wszystkie formy zajęć prowadzone są z użyciem odpowiednio dobranego sprzętu i aparatury badawczej, w oparciu o specjalistyczne materiały dydaktyczne (np. zbiory kostne), odpowiednie oprogramowanie (np. pakiet Office 365 czy Statistica) oraz za pomocą właściwych metod, narzędzi i technik informacyjno-komunikacyjnych (w tym technik multimedialnych).

W ramach kierunku biologia człowieka o profilu ogólnoakademickim praktyki zawodowe nie są przewidziane w programie studiów. Niemniej jednak, Jednostka organizacyjna oferuje możliwość realizacji praktyk wolontariackich. W tym celu została opracowana procedura postępowania w sprawie organizacji praktyk nieobjętych programem studiów. Praktyki te są realizowane na podstawie porozumienia między Uczelnią a instytucją przyjmującą studenta. Jednostka organizująca proces kształcenia prowadzi rejestr instytucji przyjmujących studentów na nieobowiązkowe praktyki, a także umożliwia współpracę z nowymi podmiotami wskazywanymi przez studentów. Nadzór nad realizacją praktyki sprawuje prodziekan ds. studenckich. Studenci mogą złożyć wniosek o podjęcie praktyki i po spełnieniu warunków formalnych mogą zrealizować maksymalnie roczną praktykę. Chociaż studenci kierunku biologia człowieka nie skorzystali z tej możliwości do tej pory, należy docenić, że Uczelnia stwarza ku temu warunki. Wśród studentów istnieje znaczna potrzeba działań umożliwiających lepsze poznanie ścieżek rozwoju zawodowego po ukończeniu studiów.

Formy zajęć oraz proporcje liczby godzin przypisanych poszczególnym formom w większości przedmiotów zostały prawidłowo oszacowane oraz dopasowane do efektów uczenia się i treści

programowych przewidzianych dla poszczególnych przedmiotów. Mimo nieco przeszacowanego nakładu pracy własnej studenta Również przewidywany całkowity nakład pracy studenta (mierzony liczbą punktów ECTS), został oszacowany tak, aby umożliwić studentom realizację wszystkich efektów uczenia się określonych dla danego przedmiotu.

Na ocenianym kierunku, zajęcia planowane są w godzinach 8-21, z zachowaniem niezbędnych przerw, uwzględniających czas potrzebny na odpoczynek oraz przemieszczanie się pomiędzy budynkami dydaktycznymi. Z tego względu, w miarę możliwości, w poszczególnych dniach tygodnia lub w blokach przed- i popołudniowych, planowane są zajęcia w budynkach położonych tylko w jednej części miasta. Zajęcia, które odbywają się w kilkugodzinnych blokach uwzględniają przerwy regeneracyjne. W kalendarzu zajęć uwzględniono okresy sesji egzaminacyjnych, pozwalające studentom na uzgodnienie terminów poszczególnych egzaminów wymaganych programem studiów. Ustaleniem harmonogramu egzaminów zajmują się starostowie poszczególnych lat, po konsultacjach z prowadzącymi i zdającymi egzamin. Dzienna liczba egzaminów i ich rozkład w sesji zależy od ustaleń studentów z prowadzącymi. Egzaminy poprawkowe odbywają się w sesji poprawkowej określonej w organizacji roku akademickiego. System USOS umożliwia studentom uzyskanie szybkiej i wyczerpującej informacji zwrotnej na temat wyników egzaminów i zaliczeń. W przypadku wątpliwości co do wystawionej oceny, studenci mają prawo do reklamacji i możliwość wglądu do prac. Udzielanie informacji zwrotnej odbywa się zarówno w czasie zajęć na bieżąco, jak również podczas konsultacji zaplanowanych przez nauczycieli. Informacje o terminach konsultacji znajdują się na stronie internetowej uczelni. Można zatem stwierdzić, że rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Podobnie czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Realizowane treści programowe odnoszą się do wiedzy z zakresu biologii człowieka i są zgodne z efektami uczenia się i aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauk biologicznych oraz z zakresem działalności naukowej w tej dyscyplinie. Są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Czas trwania studiów oraz nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów są oszacowane poprawnie, ale nakład pracy własnej studentów wymagany do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć w kilku przypadkach wymaga korekty. Sekwencja zajęć jest prawidłowa, ale dobór form zajęć oraz proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach, choć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, wymagają szczegółowej analizy przez WZJK i KZJK i możliwej korekty. Warto wzbogacić część zajęć o inne formy kształcenia, które umożliwią nie tylko zdobycie wiedzy, ale również praktycznych umiejętności i aktywizację studentów. Plan studiów umożliwia wybór zajęć,

którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nieznacznie przekraczającym 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów. Podczas realizacji programu studiów wykorzystywane są różnorodne, jednak klasyczne metody kształcenia, które w większości przypadków zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego, co najmniej na poziomie B2. Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wzbogacenie metod i form kształcenia w przypadku zajęć z: *osteologii wieku rozwojowego, biofizyki, podstaw wirusologii, ekologii człowieka, pasożytów człowieka czy wczesnych etapów ontogenezy*. Warto wzbogacić te zajęcia o inne formy kształcenia umożliwiające nie tylko zdobycie wiedzy, ale również praktycznych umiejętności i aktywizację studentów.
2. Rekomenduje się szczegółową analizę sylabusów i poprawę oszacowania godzin pracy własnej studentów oraz dostosowanie form pracy własnej studentów.

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Kandydaci na studia zobowiązani są do spełniania kryteriów zawartych w uchwale rekrutacyjnej. Kryteria rekrutacyjne nie zawierają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, nie zakładają również weryfikacji kompetencji cyfrowych kandydatów (do tej pory kandydaci ani nauczyciele akademicki nie zgłaszali takiej potrzeby).

O przyjęcie na studia pierwszego stopnia na kierunku biologia człowieka może ubiegać się osoba posiadająca świadectwo dojrzałości (egzamin maturalny) lub inny dokument potwierdzający, że kandydat jest uprawniony do przyjęcia do szkoły wyższej w kraju, w którym ukończył szkołę średnią. Podstawę ubiegania się stanowią wyniki pisemnych egzaminów maturalnych. Przy obliczeniu wyniku postępowania pod uwagę brane są wyniki maturalne z przedmiotów: biologia (poziom podstawowy: waga 0,50, lub rozszerzony: waga 1,0), chemia, fizyka, matematyka (poziom podstawowy: waga 0,50, poziom rozszerzony: waga 1,0) oraz język obcy nowożytny (poziom podstawowy: waga 0,20, poziom rozszerzony: waga 0,4). Biologia jest przedmiotem obowiązkowym, a brak egzaminu maturalnego z biologii dyskwalifikuje kandydata z postępowania rekrutacyjnego. Kandydaci na studia I stopnia, niezależnie od języka zdawanego na maturze, powinni także znać język angielski na poziomie minimum

A2. Zasady przeliczania wyników na świadectwie dojrzałości są szczegółowo opisane w uchwale rekrutacyjnej. Lista rankingowa tworzona jest na podstawie sumy uzyskanych punktów. Kandydaci z maturą zagraniczną odbywają rozmowę kwalifikacyjną, sprawdzającą predyspozycje do studiowania na kierunku biologia człowieka. Rozmowa oceniana jest w skali od 1 do 5. Warunkiem przyjęcia jest uzyskanie minimum 2 punktów w ramach dostępnego limitu miejsc. Limity przyjęć każdego roku opiniuje Rada WNB w drodze odrębnej uchwały. Odrębna uchwała Senatu UWr reguluje zasady przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad, a także konkursów ogólnopolskich. Kandydaci na studia biologia człowieka, którzy są laureatami i finalistami m.in. Olimpiady Biologicznej lub Olimpiady Wiedzy Ekologicznej są zwolnieni z postępowania rekrutacyjnego i nie wnoszą opłaty rekrutacyjnej, a przyjmowani są na podstawie oryginału dokumentu wydanego przez komitet organizacyjny olimpiady oraz złożonych dokumentów. Uprawnienia laureata i finalisty przyznawane są kandydatowi tylko w roku zdania matury.

Na kierunku biologia człowieka oczekuje się przede wszystkim kandydatów zainteresowanych holistyczną wiedzą na temat gatunku *Homo sapiens*, obejmującą różnorodne aspekty biologiczne, medyczne, ewolucyjne, jak i psychospołeczne człowieka.

Zasady rekrutacji są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się, a także są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku biologia człowieka.

Warunki i procedury przeniesienia studenta z innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, są określone w § 39 regulaminu studiów zawartym w Uchwale Senatu UWr. Zgodę na przyjęcie studenta z innej uczelni na UWr wyraża dziekan odpowiedniego wydziału, Student może ubiegać się o przeniesienie na WNB po zaliczeniu przynajmniej dwóch semestrów studiów I stopnia. Ponadto musi uzyskać średnią min. 4,0 z dotychczasowych studiów. Przyjmowany student musi zrealizować wszystkie efekty uczenia się właściwe dla kierunku. Na podstawie przebiegu dotychczasowego procesu uczenia się prodziekan ds. studenckich określa semestr, na który student może zostać przyjęty oraz wskazuje przedmioty, które mogą zostać uznane. Jeżeli dotychczasowe osiągnięcia studenta nie gwarantują realizacji wymaganych na kierunku biologia człowieka efektów uczenia się, określone są dodatkowe warunki do spełnienia (np. uzupełnienie przedmiotów określonych różnicami programowymi).

W przypadku wnioskowania studenta o uznanie zajęć z innej uczelni, na WNB obowiązuje procedura w sprawie warunków i trybu uznawania zajęć (przedmiotów) zaliczonych na innym kierunku lub uczelni. Decyzję o uznaniu podejmuje prodziekan ds. studenckich. Warunkiem uzyskania zgody na uznanie przedmiotu jest zbieżność kierunkowych efektów uczenia się uznawanego przedmiotu z efektami wymaganymi na kierunku biologia człowieka. Istnieje możliwość uznania przedmiotu tylko w analogicznym lub niższym stopniu studiów. Uznanie jest możliwe tylko dla przedmiotów obowiązkowych. Przedmioty fakultatywne nie są uznawane – student z puli przedmiotów wybiera takie, które dotychczas nie były przez niego realizowane.

W przypadku realizacji części studiów w innej uczelni krajowej w ramach Programu Mobilności Studentów i Doktorantów MOST student ma prawo do indywidualnej organizacji studiów (IOS) oraz wyboru dowolnych przedmiotów znajdujących się w aktualnie obowiązującym programie studiów na kierunku, na który został zakwalifikowany oraz kierunkach pokrewnych. Studia w ramach programu MOST mogą być realizowane nie wcześniej niż po ukończeniu 2. semestru studiów I stopnia. Podstawą realizacji Programu MOST jest Porozumienie o programie zajęć, które jest uzgadniane przez studenta

z dziekanem uczelni macierzystej oraz dziekanem uczelni przyjmującej. Program studiów powinien zapewniać uzyskanie 30 punktów ECTS w semestrze. Zaliczenia zajęć i oceny uzyskane poza uczelnią macierzystą potwierdza prodziekan ds. studenckich (koordynator programu MOST) na podstawie przedłożonej karty okresowych osiągnięć studenta. W przypadku realizacji przedmiotów za mniejszą liczbę ECTS brakujące punkty student musi uzyskać w uczelni macierzystej.

Efekty uczenia się zdobyte w uczelniach zagranicznych uznaje prodziekan ds. studenckich na podstawie porównania ich z efektami wymaganymi na kierunku biologia człowieka, zgodnie z procedurami dotyczącymi trybu i zasad wyjazdów studentów na studia w ramach programu Erasmus+. Studenci wyjeżdżający do uczelni zagranicznych układają program studiów na czas wyjazdu w formie Learning agreement tak, aby realizować efekty uczenia się właściwe dla kierunku. Po powrocie przedmioty, oceny i punkty ECTS uzyskane w uczelni zagranicznej i opisane w Transcript of Records są zaliczane i wpisywane do Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów (USOS) przez koordynatora programu. Jeśli student zrealizował przedmioty za mniejszą niż zakładana liczbę punktów ECTS lub nie zrealizował zakładanych efektów uczenia się, jest zobowiązany do zaliczenia przedmiotów uzupełniających.

Należy zatem uznać, że stosowane warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów na kierunku biologia człowieka.

Procedury kwalifikacyjne zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Zasady, warunki, tryb oraz procedury potwierdzania kierunkowych efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów definiują Uchwała Senatu UWr oraz odpowiednie Zarządzenia Rektora UWr. Postępowanie w sprawie przyjęcia na studia na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się przeprowadza Komisja ds. potwierdzania efektów uczenia się powoływana przez Rektora. Prorektor ds. nauczania wyznacza eksperta z dyscypliny, do której przypisane są podlegające procesowi potwierdzenia, efekty uczenia się. Wskazany ekspert bierze udział w pracach komisji z głosem doradczym. Efekty uczenia się kandydata na studia potwierdzane są w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów dla danego kierunku, poziomu i profilu studiów. Komisja dokonuje oceny efektów uczenia się na podstawie wniosku oraz oryginałów dokumentów złożonych przez kandydata. Kandydat może wskazać maksymalnie 10 efektów uczenia się określonych w programie studiów wybranego kierunku, które mają być potwierdzone. Dla każdego efektu uczenia się zadeklarowanego przez kandydata Komisja ustala stopień jego osiągnięcia w skali ocen od 2 do 5. Warunkiem potwierdzenia wskazanego efektu uczenia się jest uzyskanie co najmniej oceny 3. W przypadku uzasadnionych wątpliwości Komisja może przeprowadzić rozmowę z wnioskującym lub zarządzić przeprowadzenie egzaminu w celu ustalenia stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Po przeprowadzeniu procedury Komisja podejmuje uchwałę w sprawie potwierdzenia albo odmowy potwierdzenia efektów uczenia się i przekazuje ją dziekanowi.

Potwierdzone efekty uczenia się uzyskane poza systemem studiów mogą być także podstawą do zaliczenia przedmiotu. Decyzję w tej sprawie, na wniosek studenta, podejmuje dziekan. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można uzyskać najwyżej 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów.

Ogólne uregulowania dotyczące zasad dyplomowania oraz warunków ukończenia studiów zawarte są w Regulaminie Studiów UWr. Zasady dyplomowania są również zawarte w Zarządzeniu Rektora UWr 112/2022. Na WNB obowiązuje procedura dyplomowania studentów. Wszystkie informacje niezbędne

studentom do pozytywnego przejścia procesu dyplomowania są umieszczone na stronie internetowej WNB w zakładce Studenci. Na kierunku biologia człowieka proces dyplomowania obejmuje napisanie pracy licencjackiej, która może mieć charakter teoretyczny lub badawczy. Pracę dyplomową student przygotowuje pod kierunkiem nauczyciela akademickiego z co najmniej stopniem naukowym doktora. W wyjątkowych sytuacjach, za zgodą dziekana, promotorem może być również osoba z tytułem magistra. Student wybiera temat pracy dyplomowej spośród oferowanych dla kierunku biologia człowieka na dany rok akademicki. Oferta zamieszczana jest na stronie internetowej WNB. Tematy prac oferowane są przez pracowników WNB odpowiadają prowadzonej przez nich działalności naukowej. Propozycje tematów prac dyplomowych na dany rok akademicki zatwierdzane są przez Kierunkowy oraz Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (KZJK i WZJK). Student może zaproponować własny temat pracy dyplomowej, co wiąże się z uzyskaniem zgody potencjalnego promotora i zatwierdzeniem tematu przez ww. zespoły. Na początku V semestru studiów student musi złożyć w sekcji dydaktycznej WNB deklarację dotyczącą wybranego tematu pracy. Praca dyplomowa przygotowywana jest samodzielnie zgodnie z procedurami dyplomowania WNB. Właściwa struktura pracy i sposób jej formatowania dostępne są w szablonach prac dyplomowych zamieszczonych na stronie internetowej WNB. Zakończenie wszystkich prac badawczych, jeśli miały one miejsce w przypadku prac licencjackich oraz przygotowanie znaczącej części manuskryptu pracy dyplomowej jest podstawą uzyskania zaliczenia z przedmiotu *przygotowanie pracy licencjackiej* w ostatnim semestrze studiów.

Nad przygotowaniem pracy dyplomowej zgodnie z etyką i dobrymi obyczajami akademickimi czuwają promotorzy prac wspierani przez recenzentów. Wytyczne w tym zakresie reguluje Zarządzenie Rektora UWr 190/2024 w sprawie wprowadzenia Standardów uczciwości akademickiej w procesie dydaktycznym obowiązujących na Uniwersytecie Wrocławskim. Zarządzenie definiuje wzorcowe zachowania związane z przedstawianiem wyników badań zgodnie z uzyskanymi rezultatami, poszanowaniem własności intelektualnej innych osób, wyraźnym oznaczaniem własnego wkładu w badania i pracę naukowo-dydaktyczną, a także zgodne z obyczajem akademickim przeciwdziałanie działaniom i zaniechaniom naruszającym Standardy oraz reagowanie na dokonane naruszenia. W Zarządzeniu jednoznacznie określono niedopuszczalne zachowania związane z czerpaniem z dóbr intelektualnych oraz wykorzystywaniem możliwości technologicznych, w szczególności wykorzystywaniem AI. Na WNB konsekwencje działań mających na celu uzyskanie efektów uczenia się niezgodnie z prawem lub w nieetyczny sposób, precyzuje dobrze opracowana procedura monitorowania postępów i osiągnięć studenta, w której przewidziano nieuznanie pracy dyplomowej przygotowanej przez studenta niezgodnie z prawem lub w sposób nieetyczny, w tym przy pomocy w taki sposób wykorzystywanych narzędzi IT. W przypadku rażących nadużyć narzędzi IT student może zostać pociągnięty do odpowiedzialności prawnej. Prace dyplomowe są deponowane oraz recenzowane w systemie USOSweb – APD (Archiwum Prac Dyplomowych). Każda praca dyplomowa oceniana jest przez opiekuna i recenzenta, a z treścią recenzji student ma możliwość zapoznać się przed egzaminem dyplomowym. Wszystkie prace dyplomowe na kierunku biologia człowieka podlegają obowiązkowemu sprawdzeniu w systemie antyplagiatowym.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest uzyskanie zaliczenia i złożenie egzaminów z wszystkich zajęć przewidzianych w programie studiów, uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS oraz uzyskanie co najmniej dwóch pozytywnych recenzji pracy dyplomowej. Terminy złożenia prac dyplomowych określone są przez dziekana w wewnętrznym harmonogramie organizacji roku akademickiego. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i odbywa się przed komisją egzaminacyjną powołaną przez dziekana. Recenzentem pracy jest osoba wyspecjalizowana

w tematyce poruszanej w ocenianej pracy dyplomowej. W przypadku pracy licencjackiej recenzent musi posiadać przynajmniej stopień doktora. Przewodniczącym komisji może być profesor lub doktor habilitowany. Na WNB do tej funkcji powoływana jest osoba zatrudniona w innej jednostce niż miejsce realizacji pracy dyplomowej. Recenzentów oraz Przewodniczących opiniują Kierunkowy oraz Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (KZJK i WZJK), a zatwierdza Dziekan. Podczas egzaminu dyplomowego student powinien wykazać się znajomością efektów uczenia się przewidzianych dla kierunku biologia człowieka. Zgodnie z procedurą dyplomowania egzamin dyplomowy obejmuje trzy etapy: przedstawienie głównych tez pracy dyplomowej, dyskusję nad pracą dyplomową oraz sprawdzenie poziomu opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu studiowanego kierunku studiów. Prawo do dyskusji i zadawania pytań na egzaminie dyplomowym mają wszyscy członkowie Komisji egzaminacyjnej. W wyjątkowych sytuacjach dopuszcza się przeprowadzenie egzaminu dyplomowego w formie zdalnej z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość zalecanych w UW. Zgodę na przeprowadzenie egzaminu w takiej formie wyraża prodziekan ds. nauczania na wniosek promotora, po uzgodnieniu z członkami komisji i dyplomantem, zgodnie z procedurą przeprowadzania egzaminów w formie zdalnej. Warunkiem uzyskania dyplomu jest otrzymanie co najmniej oceny dostatecznej z pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego. Ostateczny wynik studiów, wpisywany na dyplomie, wyliczany jest na podstawie ocen z egzaminu dyplomowego, pracy dyplomowej oraz średniej arytmetycznej ocen ze studiów. Powyższy opis potwierdza, że zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są zawarte m.in. w Regulaminie Studiów UW. Regulamin Studiów UW określa m.in. zasady zaliczania zajęć, zdawania egzaminów, zaliczania etapów studiów; podana jest skala ocen stosowana w UW. W regulaminie zawarte zostały także informacje na temat egzaminów poprawkowych, komisyjnego zaliczania zajęć, egzaminu komisyjnego, warunki przedłużania sesji, czy też skreślenia z listy studentów. Na kierunku biologia człowieka zakres merytoryczny prac etapowych, zaliczeniowych, egzaminacyjnych i projektów stosowanych w weryfikacji osiągania założonych w programie studiów efektów uczenia się dotyczy przede wszystkim zagadnień z zakresu nauk biologicznych. Nauczyciel akademicki odpowiedzialny jest za dobór metod oceny prac etapowych, zaliczeniowych i egzaminacyjnych. Każdy nauczyciel akademicki zobowiązany jest do przedstawienia na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu warunków zaliczenia i sposobów weryfikacji założonych w programie studiów efektów uczenia się osiągniętych w czasie jego realizacji. Dokumentacja bieżącej oceny osiągnięć studentów jest przechowywana przez prowadzącego zajęcia, który na jej podstawie ocenia postępy studentów i wystawia ocenę zaliczeniową. W trakcie trwania kursu student jest informowany o swoich postępach i ma możliwość nadrabiania ewentualnych zaległości. Dobrą praktyką jest także zachęcanie studentów do zgłaszania trudności w przyswojeniu materiału oraz uczestniczenia w konsultacjach, aby na bieżąco korygować braki w efektach uczenia się. W przypadku przedmiotów kończących się egzaminem, studenci przystępują do niego po zakończeniu zajęć i otrzymują ocenę zgodną z osiągniętym wynikiem. W trakcie trwania wykładów studenci mogą zgłaszać problemy ze zrozumieniem treści programowych i konsultować wszelkie wątpliwości. Uzyskanie oceny pozytywnej z przedmiotu jest podstawą do otrzymania przewidzianej programem liczby punktów ECTS. Rosnąca suma liczby punktów świadczy o postępach studenta w osiąganiu efektów uczenia się na danym stopniu studiów.

W przypadku uzyskania mniejszej niż wymagana liczby punktów ECTS prodziekan ds. studenckich może podjąć decyzję o warunkowym zaliczeniu semestru, powtarzaniu przedmiotu, semestru lub roku. Skreślenie studenta z listy może nastąpić w wyniku braku postępów w nauce, po dwukrotnym niezaliczeniu danego semestru.

Wobec wszystkich studentów stosuje się jednakowe wymagania, które nie zmieniają się w trakcie trwania zajęć. Na przedmiotach realizowanych przez kilku nauczycieli akademickich zostają ustalone jednoznaczne i wspólne kryteria zaliczenia przedmiotu dla wszystkich prowadzących. Studenci mają prawo wglądu do dokumentacji swoich postępów w uczeniu się – prac, ocen, egzaminów. Mogą także ubiegać się o zaliczenie zajęć lub zdawanie egzaminu we wcześniejszym terminie. Nadzór merytoryczny nad realizacją zajęć i stopniem osiągnięcia przez studentów zaplanowanych dla przedmiotu efektów uczenia się sprawuje koordynator przedmiotu. Po zakończonym procesie zaliczeniowym każda osoba odpowiedzialna za dane zajęcia wypełnia protokół zamieszczony w USOS.

Na podstawie wystawionych ocen, w każdym roku akademickim WZOJK wykonuje analizę rozkładu ocen z przedmiotów nauczanych na WNB. W ten sposób zbierane są informacje o przedmiotach sprawiających studentom największą trudność, co także jest ważnym narzędziem monitorowania i oceny postępów studentów. Wyniki analizy skutkują propozycją i wdrażaniem działań naprawczych.

Na WNB obowiązują jasno określone i konsekwentnie stosowane procedury monitorowania jakości zajęć dydaktycznych. Niepokojący jest jednak fakt braku ciągłości kształcenia na kierunku biologia człowieka, wynikający z wyjątkowo niskiej zdawalności prac etapowych z zajęć obowiązkowych na pierwszym roku studiów w roku akademickim 2023/2024. Spośród 25 studentów, jedynie 4 osoby uzyskały wymagane 60 punktów ECTS, co uprawniało je do zaliczenia roku i kontynuowania studiów na roku drugim. Kolejnych 5 studentów uzyskało pomiędzy 49 a 56 punktów ECTS, co – przy spełnieniu dodatkowych warunków, m.in. zaliczeniu przedmiotów kierunkowych – dawało możliwość kontynuowania studiów na zasadzie warunkowego zaliczenia roku i powtarzania zajęć w roku kolejnym z jednoczesnym kontynuowaniem studiów na roku wyższym. Pozostała część pierwszego roku (16 osób) uzyskała mniej niż 25 punktów ECTS, co wykluczało możliwość kontynuacji studiów i konieczność skreślenia ich z listy studentów. Niepokój budzi również fakt, że żaden z dziewięciu studentów, którzy potencjalnie mogli podjąć naukę na drugim roku (zarówno z pełnym zaliczeniem, jak i warunkowo), nie kontynuuje aktualnie kształcenia – wszyscy przebywają na urloпах dziekańskich. W konsekwencji, w bieżącym roku akademickim drugi rok studiów na kierunku biologia człowieka w praktyce nie funkcjonuje. Sytuacja ta stanowi poważne zagrożenie dla ciągłości kształcenia na kierunku biologia człowieka, bowiem studenci obecnego trzeciego roku, w przypadku konieczności powtarzania któregośkolwiek z przedmiotów, nie będą mieli możliwości uczestniczenia w zajęciach – brak jest bowiem niższego rocznika, z którym mogliby je odbywać. W tej sytuacji warto dokonać analizy przyczyn niskiej zdawalności na pierwszym roku oraz opracować plan awaryjny dla studentów trzeciego roku w razie potrzeby powtarzania przez nich zajęć w przyszłym roku akademickim.

Stosowane na ocenianym kierunku studiów metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego na poziomie B2. Efekty uczenia się w zakresie kształcenia językowego są weryfikowane poprzez testy gramatyczne i leksykalne, wypowiedzi ustne i pisemne, sprawdziany z umiejętności czytania i słuchania. Umiejętność posługiwania się językiem obcym jest potwierdzana egzaminem na poziomie minimum B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Powyższe regulacje umożliwiają równe traktowanie studentów, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji i porównywalność ocen oraz określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Sposób weryfikacji efektów uczenia się oraz zaliczenia zajęć podany jest w ogólnodostępnym sylabusie przedmiotu. Studenci na bieżąco informowani są o osiąganych wynikach, a zaliczenia końcowe wpisywane są do systemu USOS, do którego student po zalogowaniu na swoje indywidualne konto ma bezpośredni wgląd. Informację o postępach i wynikach prac etapowych, studenci mogą również omówić podczas konsultacji z nauczycielami prowadzącymi zajęcia. Regulacje te określają również zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Wsparciem dla studentów w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych jest opiekun kierunku, który w sytuacjach trudnych pośredniczy w kontaktach z innymi prowadzącymi. Kiedy jego interwencja nie jest skuteczna przekazuje sprawę w kolejności do prodziekana ds. studenckich oraz prorektora ds. studenckich, którzy zgodnie z Regulaminem studiów rozstrzygają sprawy sporne. W przypadku kwestionowania prawidłowości formy lub przebiegu egzaminu studentowi przysługuje prawo wnioskowania o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego na zasadach określonych w obowiązującym Regulaminie studiów UWr.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się pozwalają na uzyskanie informacji o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie uczenia się; zapewniają też skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Ocena efektów uczenia się na różnych etapach kształcenia opiera się na ocenie bieżącej pracy studenta w trakcie trwania zajęć, egzaminach końcowych, ocenie przewidzianych w planie studiów praktyk zawodowych, ocenie prac dyplomowych oraz egzaminu dyplomowego. Osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się jest udokumentowane w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, prac dyplomowych. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych i etapowych są w większości dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscypliny nauki biologiczne, do której oceniany kierunek jest przyporządkowany. Pytania zawarte w pracach etapowych, z którymi członkowie zespołu oceniającego zapoznali się w trakcie wizytacji były najczęściej jasno sformułowane i zgodne z informacjami zamieszczonymi w kartach zajęć. Przykładowo w przypadku zajęć *anatomia człowieka I* do oceny przedstawiono pięć prac pisemnych. Każda z prac składa się z: testu uzupełniania zdań (kilkanaście zdań), testu jednokrotnego wyboru (kilka do kilkunastu pytań), tłumaczenia nazw łacińskich oraz rysunku przedstawiającego wybraną strukturę anatomiczną, którą studenci muszą opisać). Wszystkie prace były bardzo skrupulatnie sprawdzone i ocenione z dużą liczbą uwag, podkreśleń i komentarzy. Z kolei, w przypadku zajęć *antropometria i antroposkopia* prace etapowe miały charakter praktyczno-teoretyczny. W części praktycznej studenci wzajemnie dokonywali na sobie pomiarów antropometrycznych. Część teoretyczna polegała na przygotowaniu mini projektu badawczego na wybrany temat, wraz z opisem celu, metodologii badań, ewentualnych ankiet, spodziewanych wyników oraz rzetelnej literatury. Taka forma zaliczenia zasługuje na wyróżnienie, bowiem nie tylko w doskonały sposób weryfikowała efekty uczenia się w zakresie wiedzy oraz umiejętności, ale również była doskonałą formą uczącą prowadzenia badań naukowych. Wszystkie formy prac etapowych były oceniane na podstawie jasno sformułowanych kryteriów. Dobór metod był prawidłowy, a przyjęte metody weryfikacji efektów pozwalały na weryfikację założonych efektów uczenia się. Poziom trudności był adekwatny do realizowanych treści programowych.

Jeśli chodzi o prace dyplomowe, to stwierdzono, że spełniają wymagania właściwe dla prac dyplomowych na studiach pierwszego stopnia, a ich ocena jest prawidłowa i zasadna. Przykładowa tematyka prac dyplomowych dotyczyła: atrakcyjności budowy ciała a wybranych składowych zespołu metabolicznego u kobiet w wieku 25-35, wpływu wybranych genów kodujących białka funkcji poznawczych na ryzyko wystąpienia różnych form psychoz; związku długości cyklu miesięcznego z płodnością i ryzykiem chorób; roli mikrobioty w rozwoju psychoruchowym dziecka; ewolucyjnych kompromisów pomiędzy płodnością a ryzykiem zdrowotnym oraz taurodontyzmu ludzkich stałych trzonowców – metod diagnozowania, występowania u homininów i człowieka współczesnego. Wszystkie tematy ocenianych prac dyplomowych były zgodne z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz ich zakresem. Warto podkreślić, że recenzje prac są bardzo wnikliwe, merytoryczne, analizują poziom i poprawność pracy oraz wskazują na błędy i niedociągnięcia.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Przedstawione zasady rekrutacji na studia pierwszego stopnia są właściwe oraz w sposób prawidłowy przekazywane do informacji zainteresowanym kandydatom. Kryteria kwalifikacji oraz procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne, dzięki czemu umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Ponadto, są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na ocenianym kierunku.

Weryfikacja efektów uczenia się jest prawidłowa, zrozumiała i sprawiedliwa wobec wszystkich studentów. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów na kierunku biologia człowieka. Ponadto, warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Dobór sposobów weryfikacji efektów uczenia się uwzględnia specyfikę efektów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Prace dyplomowe i etapowe potwierdzają osiąganie efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku. Zasady i procedury dyplomowania obowiązujące na kierunku biologia człowieka UWr są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość: umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu

weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen; określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie; a także określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się: zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się; umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, prac dyplomowych. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są w większości przypadków dostosowane do poziomu studiów, efektów uczenia się oraz dyscypliny nauki biologiczne, do której kierunku jest przyporządkowany.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadrę dydaktyczną na kierunku biologia człowieka stanowi 51 osób zatrudnionych na Wydziale Nauk Biologicznych, w tym 5 profesorów, 16 doktorów habilitowanych (8 na stanowiskach profesora Uczelni) i 30 doktorów, którzy posiadają stopnie i tytuły naukowe w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauk biologicznych lub w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinach biologia medyczna i nauki o zdrowiu. Ponadto w roku akademickim 2024/2025 zajęcia na ocenianym kierunku prowadziło 20 osób zatrudnionych w innych jednostkach lub wydziałach Uniwersytetu Wrocławskiego (Centrum Edukacji Nauczycielskiej, Wydział Biotechnologii, Wydział Chemii, Wydział Fizyki i Astronomii, Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych, Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, Wydział Nauk Społecznych, Wydział Prawa Administracji i Ekonomii). W kształceniu na ocenianym kierunku biorą też udział lektorzy ze Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Uniwersytetu Wrocławskiego. Zajęcia sportowe realizowane są przez Uniwersyteckie Centrum

Wychowania Fizycznego i Sportu. Kadra ocenianego kierunku posiada aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w odniesieniu do profilu naukowo-dydaktycznego w zakresie biologii człowieka. Kompetencje zawodowe pracowników i wieloletnie doświadczenie w zakresie badań naukowych w dyscyplinie nauk biologicznych pozwalają nie tylko na prawidłową realizację zajęć dydaktycznych, ale także na nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku biologia człowieka to naukowcy rozpoznawalni zarówno w skali kraju, jak i poza jego granicami. Charakterystyka poszczególnych osób zaangażowanych w proces dydaktyczny na ocenianym kierunku pozwala stwierdzić, że reprezentują one wysoki poziom naukowy mierzony jakością oraz ilością prac opublikowanych w prestiżowych czasopismach specjalistycznych o zasięgu międzynarodowym, związanych z dyscypliną nauk biologicznych. Wysoka jakość badań znajduje odzwierciedlenie w awansach naukowych kadry dydaktycznej kierunku biologia człowieka. W latach 2020-2024 pięć osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku uzyskało stopień doktora habilitowanego i również pięć – stopień doktora. Różnorodność zainteresowań naukowych nauczycieli wyraża się w szerokiej ofercie zajęć do wyboru oferowanych studentom ocenianego kierunku. Struktura kwalifikacji kadry (tytuły i stopnie naukowe) oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiającą prawidłową realizację zajęć. Współczynnik dostępności kadry akademickiej na ocenianym kierunku wynosi 1,1 studenta na 1 nauczyciela (z uwzględnieniem studentów korzystających aktualnie z urlopów dziekańskich) i 0,9 studenta na 1 nauczyciela (z wyłączeniem studentów korzystających aktualnie z urlopów dziekańskich). W obu przypadkach wskaźnik sprzyja indywidualnemu podejściu do nauczania i zapewnia wysoką jakość kształcenia. Zachowana jest również równowaga pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego a liczbą nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają udokumentowane kompetencje dydaktyczne, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiające prawidłową realizację zajęć na kierunku biologia człowieka. Doskonali je w ramach programów finansowanych ze źródeł zewnętrznych (np. przez Unię Europejską), jak również w obrębie organizowanych centralnie w Uczelni kursów informatycznych związanych z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (np. obsługa MS Teams, SharePoint, PowerPoint, Sway i Forms).

Na ocenianym kierunku nauczyciele posiadający co najmniej stopień doktora habilitowanego prowadzą głównie wykłady, zaś zajęcia ćwiczeniowe i laboratoryjne realizują osoby ze stopniem doktora lub tytułem zawodowym magistra. O przydziale zajęć decyduje kierownik jednostki a w skali Wydziału proces koordynowany jest przez kierownika ds. Dydaktycznych. Obsadę zajęć ostatecznie zatwierdza dziekan Wydziału. Obsada dydaktyczna zajęć prowadzonych przez nauczycieli spoza Wydziału Nauk Biologicznych pozostaje w gestii macierzystych jednostek i w razie potrzeby (np. na podstawie wyników ankiet studenckich) jest korygowana na wniosek Wydziału Nauk Biologicznych.

Wysokość pensum dydaktycznego obowiązującego na Uczelni została określona w regulaminie pracy (Zarządzenie nr 113/2019 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 16 września 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu pracy Uniwersytetu Wrocławskiego). Zgodnie z ww. regulaminem w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych osoby zatrudnione na stanowisku profesora powinny przeprowadzić 180 godzin zajęć ze studentami w ciągu roku akademickiego, zaś pozostali pracownicy (profesor Uniwersytetu, adiunkt, asystent) 240 godzin. W grupie pracowników dydaktycznych wszystkie osoby, bez względu na stanowisko (profesor, profesor Uniwersytetu, adiunkt, asystent,

wykładowca, starszy wykładowca), obowiązuje roczne pensum w wysokości 360 godzin dydaktycznych. W przypadku lektorów jest to 540 godzin w ciągu roku. Na stanowiskach badawczych profesorowie, profesorowie Uniwersytetu i adiunkci mogą w ciągu roku przeprowadzić do 100 godzin dydaktycznych (w ramach kształcenia doktorantów). W raporcie samooceny przedstawionym przez Wydział podano odmienną, względem regulaminu pracy, wysokość pensum dydaktycznego dla profesora Uniwersytetu zatrudnionego na stanowisku badawczo-dydaktycznym – 210 godzin oraz dla profesora zatrudnionego na stanowisku dydaktycznym – 330 godzin. Maksymalną liczbę nadgodzin dla nauczyciela akademickiego reguluje ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ustawa z dnia 20 lipca 2018 r – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.), zgodnie z którą nauczycielowi akademickiemu, za jego zgodą, może być powierzona prowadzenie zajęć dydaktycznych w godzinach ponadwymiarowych w wymiarze nieprzekraczającym dwukrotności rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych. Kadra dydaktyczna realizująca zajęcia na kierunku biologia człowieka jest w miarę możliwości równomiernie obciążana zajęciami dydaktycznymi, a obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami. Jeśli występują godziny nadliczbowe, to zazwyczaj nie przekraczają one pensum o kilka – kilkadziesiąt godzin. Tylko w nielicznych przypadkach obciążenia są większe, aczkolwiek nadal mieszczą się w wymiarze poniżej 200% pensum dydaktycznego wspomnianego w ww. Ustawie. Wymiar obciążeń ponadnormatywnych utrzymany jest zatem na dopuszczalnym poziomie i nie zakłóca możliwości prawidłowej realizacji zajęć.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny i adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć. Opiera się on na czterech elementach: (I) zgodności doświadczenia i dorobku naukowego nauczyciela z zakładanymi efektami uczenia się dla prowadzonego przedmiotu (II) doświadczeniu dydaktycznym nauczyciela, (III) opiniach studentów wyrażonych w ankietach oraz (IV) samoocenie kompetencji pracownika i deklarowanej przez niego gotowości do prowadzenia zajęć. Zatrudnienie w pełnym wymiarze godzin na danym stanowisku jest efektem postępowania konkursowego, a kandydaci muszą posiadać wykształcenie i umiejętności odpowiadające ogłoszonym wymaganiom. Kandydaci są wyłaniani przez komisję konkursową. Podczas zatrudniania nowych pracowników uwzględnia się w szczególności ich dorobek naukowy, doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne. Nauczyciele prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku są zatrudnieni na Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, na etatach badawczo-dydaktycznych lub dydaktycznych.

Nauczyciele akademicki podlegają monitorowaniu w zakresie osiągniętych wyników dydaktycznych (ankiety studenckie oceniające poszczególne zajęcia, hospitacje) oraz naukowych (ocena okresowa). Ocena studencka odbywa się poprzez anonimową ankietę udostępnianą po zakończonym kursie w systemie USOS. W proces ewaluacji ankiet studenckich zaangażowana WZOJK i dziekan, który otrzymuje raport podsumowujący po zakończeniu semestru. W przypadku uwag wymagających wyjaśnienia konkretny nauczyciel jest proszony o ustosunkowanie się do wyniku ankiety w trakcie rozmowy z dziekanem. Powtarzające się negatywne oceny zajęć wyrażone w ankiecie studenckiej, mogą skutkować negatywną oceną pracy dydaktycznej podczas okresowej oceny nauczyciela akademickiego.

Na Wydziale prowadzone są również hospitacje zajęć, jednak dotyczą one wyłącznie pracowników nowozatrudnionych i mają miejsce w pierwszym lub najpóźniej drugim roku zatrudnienia. Proces hospitacji koordynuje Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (WZOJK), który w pierwszym miesiącu trwania zajęć przygotowuje harmonogram hospitacji na dany rok akademicki.

Harmonogram ten jest zatwierdzany przez dziekana. W przypadku negatywnych ocen studenckich lub innych informacji kwestionujących jakość prowadzonych zajęć, dziekan z własnej inicjatywy lub na wniosek przewodniczącego WZOJK, może zarządzić przeprowadzenie hospitacji interwencyjnej. Arkusze hospitacyjne są aktualizowane przez WZOJK w zależności od potrzeb. Wyniki hospitacji, podobnie jak w przypadku ankiet, po analizie dokonanej przez WZOJK są przekazywane władzom Wydziału.

Nauczyciele akademicki Uniwersytetu Wrocławskiego przynajmniej raz na 4 lata podlegają cyklicznej ocenie okresowej, która reguluje Zarządzenie Rektora nr 81/2024. Ocena dokonywana jest przez Wydziałową Komisję Oceniającą (WKO) i obejmuje: dorobek naukowy, dydaktyczny (w tym ocenę zajęć dydaktycznych dokonywaną przez studentów i wyniki hospitacji), zaangażowanie w pracę organizacyjną, przestrzeganie przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a także o własności przemysłowej oraz ocenę nauczyciela akademickiego przez bezpośredniego przełożonego. Od wyniku oceny okresowej przysługuje odwołanie do Rektora w terminie 14 dni od dnia zapoznania się z treścią oceny. Rektor po rozpatrzeniu odwołania i zapoznaniu się ze stanowiskiem Uniwersyteckiej Komisji Odwoławczej do Spraw Ocen podejmuje rozstrzygnięcie w sprawie. Rozstrzygnięcie Rektora jest ostateczne.

Polityka kadrowa na Wydziale Nauk Biologicznych umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia. W ramach programu *Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza* (IDUB) pracownicy mogą aplikować o granty wewnętrzne, dodatki motywacyjne (jednorazowe i czasowe), finansowe wsparcie opłat za publikacje artykułów w czasopiśmie z listy ministerialnej, którym przyznano co najmniej 140 punktów, jak również mogą wnioskować o obniżenie pensum dydaktycznego, nagrody dydaktyczne i finansowanie aparatury naukowo-badawczej. Na podkreślenie zasługują znaczące sukcesy pracowników Wydziału w ww. konkursach. Od czasu ich uruchomienia (czyli od roku akademickiego 2020/2021) na 150 wniosków złożonych w panelu Nauk o Życiu i Ziemi finansowanie grantów otrzymało 37 pracowników Wydziału (w tym 9 osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku), obniżenia pensum przyznano 21 razy (w tym 8 razy osobom prowadzącym zajęcia dla kierunku biologia człowieka), ponadto przyznano ponad 100 czasowych lub jednorazowych dodatków motywacyjnych (w tym 31 razy osobom prowadzącym zajęcia dla kierunku biologia człowieka). Wsparcie finansowe uzyskało 31 publikacji (w tym 5 autorstwa nauczycieli stanowiących kadrę dydaktyczną na ocenianym kierunku). Ponad 20 razy obniżono pensum dydaktyczne pracownikom Wydziału z czego 8 razy nauczycielom kierunku biologia człowieka. Pracownicy Wydziału pozyskali również ponad 11 mln. zł z programu IDUB na zakup aparatury naukowo-badawczej. Kolejną formą motywacji są nagrody Rektora UWr oraz dodatki motywacyjne, które zależne są od osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych (Zarządzenie Rektora UWr 30/2021). W latach 2021-2024 pracownikom WNB przyznano 48 nagród naukowych, 57 dydaktycznych oraz 164 organizacyjne. Ponadto w wymienionym okresie pracownicy Wydziału uzyskali 49 odznaczeń państwowych i resortowych (w tym 14 pracowników prowadzących zajęcia na kierunku biologia człowieka).

Potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych realizowane są najczęściej w ramach programów finansowanych ze źródeł zewnętrznych np. współfinansowane przez Unię Europejską *Zintegrowane*

*Programy Rozwoju Uniwersytetu Wrocławskiego I i II, realizowane w latach 2018-2022 oraz 2019-2023. Uczelnia stwarza również możliwość podnoszenia kwalifikacji naukowych i dydaktycznych w ramach programów i porozumień międzyuczelnianych (np. w ramach programu Sojusz Uniwersytetów Europejskich Arqus – European University Alliance ArQus, do którego Uniwersytet Wrocławski dołączył w 2021 roku). Pracownicy mogą zwiększać swoje kompetencje także poprzez webinaria organizowane przez Centrum Kształcenia na Odległość. Dotyczą one obsługi platformy e-learningowej E-EDU oraz pakietu Office 365, prezentując narzędzia dedykowane do prowadzenia zdalnych zajęć. Pracownicy mogą liczyć na stałe wsparcie i pomoc specjalistów z CKO. Jednostka ta oferuje również webinaria z zakresu organizacji dydaktyki np. *Metody aktywizujące w pracy z grupą edukacyjną, Digital storytelling w pracy dydaktycznej, Jak napisać dobry sylabus? Razem czy osobno? Bezpieczeństwo danych w dydaktyce prowadzonej z wykorzystaniem narzędzi internetowych*. Przykładem działań podnoszących kwalifikacje kadry mogą być również dwusemestralne kursy języka angielskiego *Academic English* dla kadry dydaktycznej, prowadzone przez lektorów Studium Intensywnej Nauki Języka Angielskiego Uniwersytetu Wrocławskiego, z których mogą skorzystać wszyscy nauczyciele akademicki niezależnie od poziomu znajomości języka. Dodatkowo pracownicy mogą skorzystać z bogatej oferty kursów językowych prowadzonych przez pracowników Instytutu Filologii Romańskiej lub Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Uniwersytetu Wrocławskiego. Kompetencje dydaktyczne kadry są dodatkowo podnoszone dzięki mobilności nauczycieli akademickich. Ponadto nauczyciele mogą podnosić swoje kompetencje podczas oferowanych przez Uczelnię szkoleń dotyczących postępowania z osobami z niepełnosprawnościami (np. *Studenci i Doktoranci z niepełnosprawnościami na UWr*). Kadra dydaktyczna ocenianego kierunku systematycznie podnosi swoje kompetencje dydaktyczne ponad 30% nauczycieli akademickich odbyło w latach 2015-2025 przynajmniej jedno szkolenie o takim charakterze.*

W ramach ogólnouczelnianej polityki kadrowej opracowano i stosuje się zasady rozwiązywania konfliktów. Przyjęte formalne regulacje dotyczące zapewnienia bezpiecznych warunków pracy zakładają prowadzenie systematycznych szkoleń pracowników w tym zakresie. W sytuacji zaistnienia konfliktu między pracownikami, mediatorami i osobami rozstrzygającymi są kierownicy jednostek lub dziekan Wydziału. Sprawy, w których mogło dojść do naruszenia prawa lub zasad etycznych, wynikających z przyjętego kodeksu wskazań etycznych UWr, kierowane są do rzecznika dyscyplinarnego UWr lub bezpośrednio do senackiej Komisji Etyki. W przypadku konfliktu prowadzący-studenci, konflikt analizuje i rozstrzyga odpowiedni prodziekan. W Uniwersytecie podejmuje się także działania antydyskryminacyjne. Powołano Rzecznika ds. równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji oraz Komisję ds. równego traktowania. Ponadto w celu wspierania działań sprzyjających kreowaniu dobrych relacji wśród pracowników w Uczelni została wprowadzona Polityka antymobbingowa.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kwalifikacje, dorobek naukowy i kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku biologia człowieka są adekwatne do programu studiów i umożliwiają realizację zajęć w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Struktura kwalifikacji oraz liczba kadry dydaktycznej w stosunku do liczby studentów, a także obciążenia godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Polityka kadrowa umożliwia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, jest oparta na transparentnych zasadach i adekwatna do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość ponadto uwzględnia w szczególności dorobek naukowy nauczycieli akademickich, ich doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne. Nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku mają możliwość podnoszenia swoich kompetencji. Są oni oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem, natomiast warto przy tym zwrócić uwagę na potrzebę wprowadzenia oceny dokonywanej przez innych nauczycieli (np. w formie hospitacji zajęć). Prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich obejmujące aktywność w zakresie działalności naukowej oraz dydaktycznej. Wyniki przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych. Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich oraz obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkie formy dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Wyniki systematycznej oceny kadry dydaktycznej, przeprowadzanej z udziałem studentów, są wykorzystywane do doskonalenia kompetencji kadry i stymulują ją do ustawicznego rozwoju.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie cyklicznych hospitacji zajęć dydaktycznych dla wszystkich nauczycieli akademickich i osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku.

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia na ocenianym kierunku odbywają się w dwóch kampusach:

1. Kampus Ogród Botaniczny, w którym zlokalizowane są jednostki badawczo-dydaktyczne Wydziału Nauk Biologicznych (WNB) z zapleczem dydaktycznym, Ogród Botaniczny wraz z infrastrukturą dydaktyczną, Muzeum Przyrodnicze z Herbarium oraz pomieszczenia biblioteki

WNB. W obrębie tego kampusu powstaje aktualnie Muzeum Człowieka przygotowywane do otwarcia po przeniesieniu do nowej lokalizacji;

2. Kampus Przybyszewskiego, w którym mieszą się jednostki badawczo-dydaktyczne WNB z zapleczem dydaktycznym, dziekanat, sekcja dydaktyczna WNB oraz pomieszczenia biblioteki WNB.

Do realizacji zajęć wykorzystywanych jest 15 sal wykładowych, seminaryjnych i seminaryjno-wykładowych mieszczących od 8 do 172 osób, 4 sale seminaryjno-ćwiczeniowe mieszczące od 16 do 32 osób, 8 sal laboratoryjno-seminaryjnych i laboratoryjno-ćwiczeniowych przeznaczonych dla 8-36 osób oraz dwie sale komputerowe. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Wszystkie sale wykładowe i seminaryjne oraz prawie wszystkie sale ćwiczeniowe i laboratoryjne wyposażone są w sprzęt umożliwiający prowadzenie prezentacji (projektory multimedialne, ekrany, komputery, możliwość podłączenia laptopa). Sale ćwiczeniowe i laboratoryjne są wyposażone w sprzęt odpowiedni do prowadzenia ćwiczeń lub laboratoriów. W zależności od przeznaczenia posiadają one: podstawowy sprzęt laboratoryjny, mikroskopy świetlne, mikroskopy stereoskopowe, mikroskopy fluorescencyjne, łaźnie laboratoryjne, wytrząsarki, stoły laminarne, digestoria, bezpieczne stanowiska użytkowania gazu, dostęp do bieżącej wody, zaplecze w postaci zmywalni, pożywkarni i chłodni. Do dyspozycji studentów jest także wiele innych urządzeń, z których mogą korzystać pod opieką pracowników naukowych lub technicznych, np. mikroskop konfokalny czy transmisyjny mikroskop elektronowy z opcją tomografii i analizy 3D, będące na wyposażeniu wydziałowej Pracowni Technik Mikroskopowych. Na potrzeby dydaktyczne udostępniany jest również sprzęt specjalistyczny znajdujący się w zakładach i pracowniach poza ogólnodostępnymi salami dydaktycznymi. Ponadto studenci mają do dyspozycji dwie sale komputerowe wyposażone w sprzęt i oprogramowanie podstawowe oraz specjalistyczne do obliczeń statystycznych (*Statistica*). W związku ze specyfiką kształcenia na kierunku biologia człowieka Wydział zapewnia dostęp do bogatych materiałów osteologicznych będących w zasobach Zakładu Biologii Człowieka oraz specjalistyczne zaplecze techniczne w postaci kompleksowego oprzyrządowania antropometrycznego obejmującego: cyrkle suwakowe, kabłąkowe, ortodontyczne, antropometry, fałdomierze, ciśnieniomierze oraz sprzętu do analizy kryminalistycznej (pędzle i wałki daktyloskopijne, skale do oceny barwy włosów i tęczówek, sprzęt do analizy odontologicznej i odontoskopijnej) i diagnostyki ergonomicznej (np. hałasomierz, termometr z higrometrem). Ponadto studenci ocenianego kierunku w trakcie zajęć mogą korzystać z takich urządzeń jak dynamometry, analizatory składu ciała (w tym profesjonalny analizator Biospace Inbody J10). Dodatkowo możliwe jest wykorzystanie wysokospecjalistycznego sprzętu znajdującego się w zasobach Zakładu Biologii Człowieka, jak np. system wielosondowy do pomiarów parametrów skóry DermaLab Combo, miernik czasu reakcji Alpha Electronics – system SIGMA, analizator parametrów akustycznych głosu – oprogramowanie DiagNova, analizator do oceny wydolności wysiłkowej i ilościowej oceny wydolności tlenowej RMR Fitmate MED (Cosmed), ergometr rowerowy (COSMED), densytometr Achilles, algometr Medoc, wskaźnik ciśnienia kostka-ramię MESI ABPI, system do diagnozy i terapii biofeedback/neurofeedback – zestaw EEG Biofeedback Infiniti 5. Przedstawione powyżej wyposażenie sal dydaktycznych i laboratoriów oraz dostęp do materiałów ćwiczeniowych są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, a tym samym umożliwiają skuteczną realizację założonych efektów uczenia się oraz prawidłową realizację zajęć.

Biblioteka Wydziału Nauk Biologicznych o łącznej powierzchni 634 m² posiada cztery filie – trzy są zlokalizowane na terenie kampusu Ogród Botaniczny i jedna na terenie kampusu Przybyszewskiego.

W czytelnich łącznie znajduje się 71 miejsc, a także 26 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu. Do dyspozycji korzystających udostępniono 3 kserografy i 4 drukarki komputerowe. Biblioteka jest dostępna 6 dni w tygodniu.

Pomimo regularnego monitorowania infrastruktury Wydziału, podczas wizytacji stwierdzono naruszenie zasad zapewniających bezpieczne warunki pracy i kształcenia. Ustalono, że nie wszystkie sale, w których prowadzone są zajęcia dydaktyczne, zostały wyposażone w apteczki pierwszej pomocy przedmedycznej, w pomieszczeniach laboratoryjnych brakuje oczomyjek, substancje niebezpieczne (w tym łatwopalne) nie są odpowiednio przechowywane a środki dezynfekcyjne do rąk nie mają widocznych dat ważności. Ponadto część podręcznego sprzętu gaśniczego w budynkach Wydziału nie posiada aktualnych przeglądów.

Studenci mogą korzystać z sal dydaktycznych, laboratoryjnych i komputerowych także poza godzinami zajęć, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z osobą sprawującą nadzór nad danym pomieszczeniem.

Infrastruktura Wydziału jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Budynki w obu kampusach posiadają osobne wejścia z podjazdami dla wózków, odpowiednie platformy oraz windy i toalety przystosowane dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Wejścia do zakładów oraz sal dydaktycznych są oznakowane w piśmie Braille'a. W większości pomieszczeń wewnątrz budynków zlikwidowano progi. Przed budynkami wyznaczone są miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych. Filie Biblioteki Wydziału Nauk Biologicznych wyposażone są w stanowiska komputerowe dostosowane do potrzeb osób niedowidzących i niewidomych. Odpowiednio skonfigurowany sprzęt (np. klawiatura z dużymi czcionkami) oraz specjalne programy ułatwiają studentom z niepełnosprawnością wzrokową korzystanie z komputerów i zasobów elektronicznych biblioteki. Służy temu również przyjazny interfejs strony głównej Uniwersytetu i Wydziału. Aby zapewnić możliwość kształcenia osobom z niepełnosprawnością dostępny jest również mikroskop świetlny z kamerą.

We wszystkich budynkach, w których realizowane są zajęcia dydaktyczne, dostępne są przewodowe i bezprzewodowe sieci internetowe. Studenci mają dostęp do wydziałowych i ogólnouczelnianych nowoczesnych platform internetowych umożliwiających synchroniczną i asynchroniczną dydaktykę w trybie zdalnym, w tym przechowywanie i przysyłanie plików, pracę z dokumentami w trybie on-line, korespondencję oraz korzystanie z innych usług, jakie oferuje system Office 365. Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne są adekwatne do potrzeb związanych z zapewnieniem odpowiedniej jakości kształcenia na ocenianym kierunku. Księgozbiór tematycznie związany z biologią człowieka mieści się w budynku przy ul. Przybyszewskiego 63 (Kampus Przybyszewskiego). Biblioteka udostępnia zbiory studentom, doktorantom i pracownikom Wydziału Nauk Biologicznych na ogólnie przyjętych zasadach, z którymi studenci zaznajamiani są podczas szkoleń w pierwszym roku kształcenia i okresowo w zakresie korzystania z baz danych. W zasobach biblioteki znajduje się ponad 47 000 druków zwartych (książek), ok. 25 300 druków ciągłych (czasopism) oraz ok. 2000 wydawnictw zabezpieczonych. Zasoby te są skatalogowane tradycyjnie (książki, czasopisma i serie wydawnicze) oraz elektronicznie (wydawnictwa zwarte, czasopisma bibliotek specjalistycznych). Możliwe jest również korzystanie z wypożyczalni międzybibliotecznej, która dzięki połączeniu z ogólnopolską siecią bibliotek sprowadza zamawiane publikacje w postaci plików pdf. W Bibliotece WNB gromadzony jest księgozbiór specjalistyczny, którego tematyka jest zgodna z profilem badań naukowych pracowników prowadzących kształcenie na kierunku oraz zgodny z wymaganiami procesu kształcenia w liczbie egzemplarzy pozwalających studentom na efektywne osiąganie efektów uczenia się. Zgromadzono

literaturę polską i anglojęzyczną z zakresu biologii człowieka, biologii komórki, fizjologii człowieka, antropologii, genetyki i mikrobiologii, ewolucjonizmu i innych działów biologii. Ważnym działaniem jest wzbogacanie zbiorów o najnowszą literaturę. Zasoby biblioteki są regularnie uzupełniane przez zakupy pozycji, szczególnie tych wskazywanych w sylabusach przedmiotów. Biblioteka WNB podtrzymuje dostęp do wybranych publikacji w czytelni internetowej *IBUK Libra*. Dostęp możliwy jest z sieci Uczelni oraz przez serwer PROXY. Usprawnia to korzystanie z najnowszej literatury, w tym również z zakresu biologii człowieka. W 2021 r. w UWr uruchomiony został dostęp do elektronicznych, szerokich, wielodyscyplinarnych baz danych, baz e-czasopism i e-booków wiodących wydawnictw naukowych. Studenci mogą korzystać z e-czytelni również za pośrednictwem domowych komputerów lub nośników multimedialnych po uprzednim pobraniu z biblioteki hasła dostępu. Biblioteka rejestruje na bieżąco publikacje pracowników, co pozwala na włączenie ich do ogólnokrajowego systemu Polska Bibliografia Naukowa (PBN). Stanowi to doskonałe źródło informacji dla studentów i może skutkować dalszym rozwojem ich zainteresowań naukowych. W ramach współpracy z Biblioteką Uniwersytecką (BU) biblioteka WNB posiada również dostęp do narzędzi *RefWorks Flow* oraz *Mendeley*, które ułatwiają przygotowanie publikacji oraz współpracę z innymi użytkownikami sieci. Należy stwierdzić, że co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, w tym przygotowania do prowadzenia działalności naukowej oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć na kierunku biologia człowieka.

Stan infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej Wydziału Nauk Biologicznych jest na bieżąco monitorowany i udoskonalany. Regularnie dokonywane są przeglądy stanu budynków służących do celów dydaktycznych. Umożliwiają one przeprowadzanie niezbędnych modernizacji celem podniesienia standardu procesu kształcenia. W ujęciu szczegółowym w zakresie stanu technicznego poszczególnych budynków odpowiedzialni są ich administratorzy, którzy razem z Działem Infrastruktury Uniwersytetu Wrocławskiego monitorują sytuację w sposób ciągły. Corocznie odbywa się kontrola oraz przeglądy gwarancyjne wyremontowanych części zgodnie z zapisami umów z wykonawcami. Pracownicy na bieżąco zgłaszają usterki i mają również możliwość składania wniosków o remonty. Za stan i przegląd zasobów bibliotecznych odpowiada Kierownik biblioteki wspierany przez Komisję biblioteczną. W zakresie uzupełniania zasobów bibliotecznych pracownicy naukowcy i dydaktyczni oraz studenci mogą wnioskować o zakup literatury oraz poszerzenie dostępu do baz. Zapotrzebowanie dotyczące wyposażenia sal, pracowni i laboratoriów zgłaszają pracownicy na podstawie wniosków i doświadczeń własnych oraz potrzeb raportowanych przez studentów. Doposażanie pomieszczeń dydaktycznych ma miejsce na bieżąco, w zależności od potrzeb i możliwości finansowych Wydziału. Infrastruktura informatyczna wraz z oprogramowaniem jest stale aktualizowana, zwłaszcza ta związana z kształceniem na odległość.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Wydział Nauk Biologicznych dysponuje infrastrukturą wyposażoną w aparaturę i zasoby edukacyjne zgodne z potrzebami nauczania i uczenia się, co umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia przewidzianych dla kierunku biologia człowieka, a także przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń dydaktycznych, wyposażenie techniczne oraz liczba stanowisk laboratoryjnych i komputerowych są dostosowane do liczby studentów i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Zapewniono dostęp do sieci bezprzewodowej, platform edukacyjnych oraz do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów naukowych, komputerowych, także poza godzinami zajęć. Pomieszczenia, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne są dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Dołożono także starań, aby zapewnić warunki do prowadzenia zajęć w trybie zdalnym tak synchronicznych, jak i asynchronicznych. Zasoby biblioteczne obejmują książki i czasopisma z zakresu biologii człowieka, co umożliwia studentom osiąganie zaplanowanych efektów uczenia się. Na Wydziale Nauk Biologicznych prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej. Wykorzystywane są one do doskonalenia procesu dydaktycznego. Pracownicy, doktoranci i studenci mają wpływ na zainicjowanie działań mających na celu doposażanie laboratoriów w sprzęt niezbędny do realizacji założonych efektów uczenia się. Pomimo regularnych przeglądów infrastruktury Wydziału odnotowano przypadki naruszania przepisów BHP, które potencjalnie zagrażają bezpieczeństwu studentów i pracowników.

Podstawą obniżenia oceny kryterium są zdiagnozowane niżej nieprawidłowości:

1. Brak apteczek medycznych w większości wizytowanych pracowni i laboratoriów.
2. Brak regularnych przeglądów apteczek pierwszej pomocy pod kątem ich kompletności, stanu i daty ważności elementów wyposażenia.
3. Przechowywanie substancji niebezpiecznych (w tym łatwopalnych) w sposób niezgodny z przepisami BHP (np. w otwartych szafkach, pomimo że są one wyposażone w zamki).
4. Brak oczomyjek w laboratoriach chemicznych.
5. Brak informacji o dacie ważności dostępnych środków do dezynfekcji rąk.
6. Sprzętu gaśniczy z przestarzałymi certyfikatami ważności.

Wobec powyższych sformułowano stosowne zalecenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Zaleca się

1. Wyposażenie wszystkich pomieszczeń, w których prowadzone są zajęcia dydaktyczne, w apteczki zaopatrzone w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcją o zasadach udzielania tej pomocy.

2. Wykonywanie regularnych przeglądów apteczek pierwszej pomocy pod kątem ich kompletności, stanu i daty ważności elementów wyposażenia.
3. Przechowywanie substancji niebezpiecznych (w tym łatwopalnych) w sposób zgodny z przepisami BHP.
4. Wyposażenie pomieszczeń laboratoryjnych w oczomyjki.
5. Przechowywanie środków do dezynfekcji rąk w opakowaniach z widoczną datą ważności.
6. Wykonywanie regularnych przeglądów podręcznego sprzętu gaśniczego.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wydział Nauk Biologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego angażuje w podstawowym zakresie instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego w działania prowadzone w Uczelni na kierunku biologia człowieka. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, są zgodne z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany oraz z koncepcją i celami kształcenia. Jednak ze względu na ograniczone formy współpracy nie daje ona efektywnego wsparcia w doskonaleniu potencjału naukowo-dydaktycznego kierunku.

Zgodnie z procedurą analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy, projektowanie programu studiów odbywa się z udziałem zewnętrznych interesariuszy, w tym pracodawców i absolwentów, podczas cyklicznych spotkań. Posiedzenia Rady Interesariuszy z władzami Wydziału odbywają się co najmniej raz w roku. Niemniej jednak dostarczone przez władze Wydziału raporty z ostatnich lat dotyczyły roku 2021 oraz 2023. Dobór instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego zaangażowanych w projektowanie i monitorowanie programów studiów opiera się na nieformalnych zasadach, brak jest wskazania konkretnych wytycznych, którymi kierują się władze Wydziału podejmując współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, takich jak np.: charakterystyka działalności przedsiębiorstwa specyficzna dla prowadzonych przez Wydział kierunków studiów, pozycja na rynku czy aktywność w podejmowanych działaniach na Uczelni. Obecnie Rada Interesariuszy składa się z kilkunastu aktywnych członków, w tym przedstawicieli lokalnych instytucji badawczych i firm współpracujących z Uczelnią. W ramach Rady interesariusze mogą zgłaszać swoje sugestie i uwagi związane z realizacją programu studiów. Po spotkaniu przesyłana jest do pracodawców również ankieta oceny prowadzonych przez Wydział kierunków w tym biologii człowieka. Ankieta jednak ma charakter ogólny, nie jest sprofilowana pod konkretny kierunek studiów, co może sprawiać trudność w późniejszej analizie, które uwagi dotyczą kierunku biologia człowieka. Po spotkaniach jest sporządzany raport z zebranymi uwagami, które przekazywane są dalej wydziałowej komisji ds. jakości kształcenia oraz kierunkowej komisji ds. jakości kształcenia. Zgodnie z przyjętą polityką jakości na ocenianym kierunku studiów, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia pełni zasadniczą rolę w zakresie merytorycznego nadzoru nad treściami objętymi programem studiów. Przykłady zmian wprowadzonych na wniosek interesariuszy do programu studiów obejmują zwiększenie zajęć rozwijających kompetencje miękkie i szkoleń z przedsiębiorczości. Uczelnia wprowadziła także metody dydaktyczne w postaci projektów grupowych oraz przedmiot z pisania wniosków badawczych. Niemniej jednak zmiany te dotyczą uwag pracodawców zgłoszonych jeszcze na etapie projektowania programu studiów na kierunku biologia człowieka. Pracodawcy podkreślali również liczne nieformalne

formy współpracy, podczas których artykułują swoje sugestie dotyczące kierunku biologii człowieka. Jednak ze względu na ich nieformalny charakter, zbierane sugestie mogą nie zostać uwzględnione przez właściwe ciała i organy Wydziału odpowiedzialne za proces doskonalenia jakości kształcenia. Zgodnie z Procedurą współpracy z interesariuszami WNB, osobą odpowiedzialną za nadzór i koordynację współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest właściwy prodziekan ds. nauczania. Niemniej jednak widać potrzebę, aby poza rolą kontrolną wprowadzić również dedykowaną osobę odpowiedzialną za prowadzenie i doskonalenie współpracy oraz bieżący kontakt z pracodawcami, co z pewnością pozwoli zintensyfikować poziom współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Warto również pochylić się nad rozwojem form współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, tak aby wzbogacić dydaktykę o możliwości poznania późniejszych ścieżek rozwoju zawodowego np. poprzez wykłady gościnne interesariuszy czy wizyty studyjne w wybranych instytucjach, w których studenci kierunku biologii człowieka mogliby szukać zatrudnienia.

W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym nie przewiduje się stałych, cyklicznych narzędzi weryfikujących jakość współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym co nie pozwala na efektywną ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów oraz autorefleksję nad jakością podejmowanych działań w tym zakresie. Rekomenduje się wprowadzenie cyklicznych form ewaluacji systemu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jak i jej efektywności.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia w sposób podstawowy podejmuje współpracę w otoczeniu społeczno-gospodarczym z punktu widzenia ocenianego kierunku. Interesariusze są właściwie dobierani, mając na uwadze specyfikę prowadzonego kierunku studiów. Uczelnia jest w kontakcie formalnym oraz nieformalnym z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Poddawane ocenie programy studiów, omawiane cele i efekty uczenia się oraz wprowadzane na wniosek interesariuszy zewnętrznych modyfikacje programów studiów dowodzą, że współpraca z interesariuszami zewnętrznymi jest obecna, jednak jej forma oraz systematyczność są niewystarczające. Brak również prowadzonych systematycznie i kompleksowo przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, doboru interesariuszy zewnętrznych czy monitorowania losów zawodowych absolwentów, które pozwoliłyby na efektywniejszy wpływ interesariuszy zewnętrznych na zapewnianie wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się stworzenie dla kierunku oraz Wydziału precyzyjnych wytycznych dotyczących doboru interesariuszy zewnętrznych.

2. Rekomenduje się, aby propozycje otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie doskonalenia programu studiów były pozyskiwane w sposób bardziej systematyczny, sformalizowany oraz dostosowany do konkretnego kierunku studiów.
3. Rekomenduje się utworzenie stanowiska dedykowanego do zacieśniania relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym na wydziale. Do jego kompetencji powinny należeć: prowadzenie i doskonalenie współpracy, bieżący kontakt z pracodawcami oraz monitorowanie efektywności współpracy.
4. Rekomenduje się wprowadzenie cyklicznych form ewaluacji systemu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a także oceny jej efektywności.

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Podnoszenie stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest zgodne z przyjętą dla tego kierunku koncepcją i celami kształcenia. Działania Uczelni i Wydziału w zakresie podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia skierowane są zarówno do studentów, jak i pracowników.

W podnoszeniu poziomu umiędzynarodowienia podstawową rolę odgrywa rozwój kompetencji językowych studentów i pracowników. W ramach studiów pierwszego stopnia studenci są zobowiązani do osiągnięcia efektów uczenia się języka nowożytnego na poziomie B2 (zgodnie z wymogami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego), co umożliwia biegłe komunikowanie się w tym języku. Efekty uczenia się są weryfikowane na podstawie egzaminu certyfikującego. Program studiów na kierunku biologia człowieka obejmuje obowiązkowe zajęcia lektoratowe z języka angielskiego prowadzone przez Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych (SPNJO) Uniwersytetu Wrocławskiego. Studenci studiów I stopnia Uniwersytetu Wrocławskiego, którzy w związku ze znajomością języka obowiązkowego na wymaganym poziomie nie wykorzystali limitu bezpłatnych godzin lektoratowych mogą je wykorzystać na studiach drugiego stopnia na naukę innego języka obcego. Ponadto studentom studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich Uniwersytetu Wrocławskiego przysługuje jednorazowo dodatkowy limit 60 godzin dydaktycznych na fakultatywną, ponadprogramową naukę języka obcego innego niż język angielski na dowolnym poziomie. Od roku akademickiego 2022/2023 ze wspomnianej możliwości nauki języka innego niż język angielski skorzystało łącznie 45 studentów Wydziału, w tym jedna osoba studiująca na ocenianym kierunku.

W ramach podnoszenia kompetencji językowych studentów na ocenianym kierunku do programu studiów wprowadzono dodatkowy przedmiot obowiązkowy, *wykorzystanie języka angielskiego w biologii człowieka*, który umożliwia słuchaczom poszerzenie specjalistycznej terminologii. Proces ten wspomagany jest również przez literaturę anglojęzyczną polecaną studentom przez nauczycieli akademickich oraz korzystanie z anglojęzycznych programów, baz danych i innych materiałów źródłowych w trakcie przygotowywania pracy dyplomowej.

Pracownicy Wydziału mogą doskonalić swoje umiejętności językowe w ramach projektów realizowanych przez Uczelnię (np. *Academic English*, szkolenia, w ramach *Zintegrowanego Programu Rozwoju Uniwersytetu Wrocławskiego 2018-2022*) lub skorzystać z bogatej oferty kursów językowych prowadzonych przez pracowników Instytutu Filologii Romańskiej lub Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Uniwersytetu Wrocławskiego.

Kluczową rolę w podnoszeniu poziomu umiędzynarodowienia Uczelni odgrywają projekty realizowane przez Biuro Współpracy Międzynarodowej (BWM) np. *International Alumni*, PROM (edycja I i II), *STER – Umiędzynarodowienie Szkół Doktorskich, Solidarni z Ukrainą – Uniwersytety Europejskie* (edycja I i II) oraz *Welcome to Poland*, skierowany m.in. do pracowników administracyjnych i akademickich współpracujących ze studentami.

Sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na Wydziale Nauk Biologicznych są zróżnicowane i uwzględniają: wymianę studentów Wydziału i uczelni partnerskich, pozwalającą na kontynuację studiów oraz realizację praktyk; wymianę pracowników badawczo-dydaktycznych z kadrą zagranicznych uczelni partnerskich i instytucji badawczych; przyjazdy profesorów wizytujących; wyjazdy kadry badawczo-dydaktycznej oraz pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, obejmujące wizyty szkoleniowe. Program Erasmus+ umożliwia studentom wyjazdy na semestr w celu odbycia zajęć regularnych (objętych programem) oraz wyjazdy krótkoterminowe (5-30 dni na szkolenia, kursy, szkoły letnie i zimowe). Program został podzielony na dwa typy: Erasmus+ studia, którego zadaniem jest wsparcie finansowe studentów realizujących część studiów za granicą oraz Erasmus+ praktyki, który wspiera finansowo studentów odbywających praktyki w zagranicznych instytucjach (np. firmach, placówkach naukowo-badawczych, organizacjach *non-profit*). Program *Sojusz Uniwersytetów Europejskich Arqus (European University Alliance ArQus)* stwarza dodatkową możliwość wyjazdu studentów oferując współpracę z ośmioma uczelniami zagranicznymi. W ramach tego programu studenci i pracownicy mogą również skorzystać z mobilności wirtualnej w ramach tzw. *Blended Intensive Program (BIP)*. Zajęcia te w większości prowadzone są *on-line*, a dodatkowo studenci realizują tygodniowy pobyt w uniwersytecie organizującym dane zajęcia jako uczestnicy programu ERASMUS+. Studenci i pracownicy mają także możliwość uczestniczenia w wykładach *on-line* organizowanych w ramach programu *ArQus*.

Studentom z zagranicy WNB oferuje możliwość realizacji zajęć przez jeden lub dwa semestry w ramach programu Erasmus+ Incoming mobility. W tym celu przygotowano szeroką gamę 33 kursów w języku angielskim. W ramach ww. programu w latach 2019-2024 na Wydziale zrealizowano 56 pobyków studentów z zagranicy, z krajów takich jak: Hiszpania, Czechy, Turcja, Portugalia, Niemcy, Belgia, Włochy, Ukraina, Kazachstan. Na kierunku biologia człowieka przyjęto w tym czasie łącznie 8 osób z zagranicy (5 z Ukrainy, 2 z Rosji i 1 z Białorusi), które odbyły studia w języku polskim.

Na podkreślenie zasługują również inne działania Wydziału i Uczelni zapewniające różne formy wsparcia studentom z zagranicy. W ramach tych działań WNB wspiera naukowo-popularyzatorskie wydarzenia organizowane przez Wspólnotę Ukraińskich Studentów i Doktorantów. Organizacja ta, działająca w ramach Uczelni, prowadzi działalność kulturową, społeczną i charytatywną na rzecz młodzieży z Ukrainy. Warto również przytoczyć przykłady wsparcia ogólnouczelnianego, jak np. *Konkurs Piosenki nie tylko Słowiańskiej*, który stał się wydarzeniem ogólnopolskim i integruje studiującą młodzież, szczególnie z zagranicy. Wsparcie językowe organizuje Szkoła Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców (SPJiK), która naucza języka polskiego wszystkich cudzoziemców, którzy wybrali studia licencjackie, magisterskie lub kształcenie w szkole doktorskiej na Uniwersytecie Wrocławskim. SPJiK

prowadzi też dwutygodniowe kursy przygotowawcze i kursy semestralne dla studentów przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+ i innych wymian międzynarodowych.

Uczelnia wspomaga również proces umiędzynarodowienia poprzez system grantowy (grant „*Młody badacz*” w ramach programu *Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza (IDUB)* na pokrycie kosztów pobytu w zagranicznej uczelni lub instytucji naukowo-badawczej, udziału w międzynarodowych wydarzeniach służących pogłębianiu kompetencji naukowych lub organizację międzynarodowych szkół lub warsztatów naukowych).

Zwiększenie stopnia umiędzynarodowienia Wydział osiąga także poprzez zapraszanie wybitnych naukowców z całego świata z wykładami i seminariami, w których mogą uczestniczyć studenci wszystkich kierunków i poziomów kształcenia oraz pracownicy. Przykładami takich zajęć są: *Palaeontology* Uniwersytet we Florencji, (Włochy), *Elucidating a Novel Role for Septins During High Temperature Stress Response in Cryptococcus neoformans* (Clemson University USA), *Whole genomes retell the origin of species. Genomes from historic DNA unveil massive hidden extinction and terminal endangerment in a tropical Asian songbird radiation* (Natural History Museum Basel, University of Basel).

Dużą szansą na kontakt z międzynarodowym środowiskiem naukowym dla studentów i pracowników jest udział w konferencjach, podczas których językiem obowiązującym jest język angielski (np. konferencje *Polskiego Towarzystwa Nauk o Człowieku i Ewolucji*).

Proces wymiany międzynarodowej i osoby zainteresowane ofertą proponowanych programów wspiera na szczeblu ogólnouczelnianym Biuro Współpracy Międzynarodowej, a na poziomie Wydziału specjalnie powołany koordynator. Mobilność międzynarodowa propagowana jest wśród studentów w ramach corocznych spotkań informacyjnych oraz poprzez specjalne przedmioty wprowadzane do programu studiów (np. przedmiot do wyboru pt. *programy stypendialne dla studentów nauk biologicznych*, III semestr studiów I stopnia na kierunku biologia człowieka). Informacje i regulaminy dotyczące wyjazdów na studia, staże i praktyki są publikowane i regularnie aktualizowane na stronie WNB w specjalnych zakładkach. Poza tym studenci i pracownicy otrzymują stosowne informacje za pośrednictwem poczty mailowej. Są one również udostępniane na profilu WNB dostępnym w serwisie społecznościowym Facebook.

Wdrażanie strategii podnoszących stopień umiędzynarodowienia przynosi w skali ogólnouczelnianej wymierne efekty w postaci wysokich lokat osiąganych przez Uniwersytet Wrocławski w prestiżowych rankingach uwzględniających międzynarodową wymianę i współpracę badawczą (*Times Higher Education World University Rankings 2025* – trzecie miejsce w Polsce w kategorii *International Outlook* i *Quacquarelli Symonds Europe University Rankings 2025* – 174 miejsce w Europie pod względem odsetka studentów przyjeżdżających na wymiany międzynarodowe). Pomimo tak wysokich pozycji rankingowych Uczelni i szeroki możliwości wymiany międzynarodowej dostępnych dla studentów Wydziału oraz oferowanego przez Uczelnię i Wydział wsparcia administracyjnego w latach 2019-2024 z możliwości studiowania za granicą skorzystała tylko jedna osoba kształcąca się na kierunku biologia człowieka, zaś w trakcie trwania kierunku (2015-2024) dwie osoby studiujące biologię człowieka (program Erasmus+). Dla porównania w analogicznym okresie z tego samego programu skorzystało 140 studentów Wydziału Nauk Biologicznych. Powyższa sytuacja wskazuje na potrzebę dogłębnej analizy przyczyn tego zjawiska. Dla uzupełnienia należy dodać, że studenci ocenianego kierunku korzystają również, chociaż nielicznie, z innych programów mobilnościowych (jedna osoba jest beneficjentem grantu „*Młody Badacz*” w ramach programu IDUB i również jedna programu ArQus).

Z możliwości wyjazdów zagranicznych zdecydowanie częściej korzysta kadra dydaktyczna ocenianego kierunku. Pracownicy badawczo-dydaktyczni Wydziału realizują wyjazdy zagraniczne w ramach ogólnouniwersyteckich umów bilateralnych, programu Erasmus+, inicjatyw NAWA, wyjazdów finansowanych przez IDUB oraz współpracy naukowej finansowanej z grantów badawczych. W latach 2019-2024 zrealizowano ponad 100 takich wizyt. Dzięki tej mobilności poza rozwijaniem i zacieśnianiem współpracy międzynarodowej nauczyciele doskonalą swój warsztat dydaktyczny np. poprzez udział w kursach podnoszących umiejętności prowadzenia zajęć w języku angielskim, wymianę doświadczeń oraz wykorzystywanie nowoczesnych technologii w procesie dydaktycznym, a także poprzez podnoszenie kompetencji dydaktycznych przez wykłady prowadzone na uczelniach zagranicznych na zaproszenie tych instytucji. Nauczyciele akademicki aktywnie uczestniczą również w życiu naukowym międzynarodowego środowiska naukowego zasiadając w redakcjach czasopism (np. *Evolutionary Psychology*) czy też gremiach towarzystw naukowych (np. European Human Behavior and Evolution Association).

Na Wydziale Nauk Biologicznych oraz na poziomie ogólnouczelnianym prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia. Proces ten nadzoruje Biuro Współpracy Międzynarodowej Uniwersytetu Wrocławskiego. Na poziomie Wydziału za ww. proces odpowiada koordynator programu Erasmus+ oraz umów bilateralnych. Wszystkie te przedsięwzięcia mają na celu monitorowanie procesu i wdrażanie nowych działań zwiększających poziom umiędzynarodowienia.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku biologia człowieka są zgodne z przyjętą koncepcją i celami kształcenia. Program studiów na ocenianym kierunku obejmuje lektorat z języka obcego prowadzący do osiągnięcia kompetencji językowych w zakresie posługiwania się tym językiem na poziomie B2 ESOKJ. Studenci kwalifikowani są do grup zajęciowych na odpowiednim poziomie na podstawie wyniku testu diagnozującego. Kompetencje językowe są pogłębiane i ugruntowywane przede wszystkim w zakresie specjalistycznego języka angielskiego w zakresie biologii człowieka i dziedzin pokrewnych poprzez szeroką ofertę zajęć w języku angielskim (w tym zajęć obowiązkowych i nieobowiązkowych w ramach programu studiów oraz zajęcia prowadzone przez gości zagranicznych) a także programy wymiany międzynarodowej. Nauczyciele akademicki uczestniczą w programach międzynarodowej wymiany kadry akademickiej a także innych programach realizowanych na poziomie Uczelni i Wydziału. Duża liczba studentów z zagranicy realizuje część swoich zajęć na WNB, również w ramach ocenianego kierunku. Ponadto nauczyciele i studenci mogą korzystać z zajęć przygotowujących do certyfikowanych egzaminów językowych. Podkreślić należy, że Uczelnia i Wydział umożliwiają rozwój międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów

związanej z kształceniem na ocenianym kierunku. Uczelnia i Wydział prowadzą systematyczną ocenę stopnia umiędzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku, obejmującą ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

W związku z niską aktywnością studentów kierunku biologia człowieka w ramach międzynarodowej wymiany studenckiej:

1. Rekomenduje się przeprowadzenie szczegółowych ankiet celem ustalenia przyczyn niskiego udziału studentów kierunku biologia człowieka w programach międzynarodowej wymiany (jaki charakter mają bariery – finansowy, językowy, organizacyjny czy inny?).
2. Rekomenduje się wdrożenie działań naprawczych (np. organizację dodatkowych kursów językowych, opracowanie wsparcia mentoringowego w ramach którego studenci, którzy skorzystali z takich pobytów dzieliliby się doświadczeniem).
3. Rekomenduje się włączenie działań ukierunkowanych na wirtualną mobilność (promowanie wirtualnych konferencji, seminariów, projektów realizowanych w ramach współpracy międzynarodowej).

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia zapewnia studentom kierunku biologia człowieka wszechstronne i kompleksowe wsparcie w procesie uczenia się. Dedykowane wsparcie objawia się na wielu płaszczyznach poprzez m.in. wsparcie osób z niepełnosprawnościami, zapewnienie odpowiednich narzędzi do rozwoju studentów, wsparcie aktywności wykraczających poza program studiów, pomoc materialną oraz animację ruchu naukowego, sportowego i społecznego. Uczelnia ma także na uwadze rozwój zawodowy studentów i przygotowanie do wejścia na rynek pracy. Wsparcie ma charakter systematyczny i stały, działając sprawnie w ramach przyjętych rozwiązań.

Uczelnia oferuje zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, w tym wsparcie w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość aktywnego uczestniczenia w badaniach naukowych w trakcie całego cyklu studiów. Studenci mogą już od pierwszego roku studiów dołączyć do studenckich kół

naukowych, gdzie uczą się planować i realizować prace badawcze pod okiem opiekuna. Program studiów ocenianego kierunku zakłada możliwość włączenia się w działalność zespołów badawczych i rozwijania własnych zainteresowań naukowych, co skutkować powinno współautorstwem w publikacji naukowej. W takim wypadku student zobowiązany jest do przygotowania indywidualnego planu studiów, w którym jednym z przedmiotów jest *projekt badawczy*, który można realizować podczas V i VI semestru studiów. Umiejętność prezentacji zagadnień naukowych i własnych wyników rozwijana jest m.in. podczas zajęć konwersatoryjnych takich jak *techniki przygotowania pracy dyplomowej*. Część studentów zaangażowanych w działalność kół naukowych uczestniczy także w popularyzacji nauki, np. podczas Festiwalu Nauki lub Nocy Biologów. Efekty swoich badań prezentują podczas konferencji studenckich, ogólnokrajowych, a także w formie publikacji. Studenci mają dostęp do infrastruktury badawczej, specjalistycznego oprogramowania statystycznego oraz zasobów bibliotecznych, w tym literatury krajowej i zagranicznej z dziedziny biologii i nauk pokrewnych, obejmującej artykuły naukowe (również online), podręczniki akademickie, materiały bibliograficzne oraz bazy ISI Web of Science i Scopus.

Przygotowanie do wejścia na rynek pracy wspierane jest również przez działania realizowane przez Akademickie Biuro Karier, które oferuje porady w ramach pogotowia rekrutacyjnego, doradztwa zawodowego, organizuje szkolenia, udostępnia oferty pracy, praktyk i staży w kraju, i za granicą.

Studenci mają możliwość korzystania z bezpłatnego dostępu do pakietu Microsoft Office 365 oraz możliwość korzystania ze szkoleń z obsługi programów wykorzystywanych w ramach tego pakietu. Zastosowanie nowoczesnych narzędzi, takich jak USOSweb, Platforma APD, Platforma E-EDU czy Outlook i MS Teams w ramach pakietu Office 365, umożliwia studentom szybki i sprawny dostęp do aktualnych informacji dydaktycznych i organizacyjnych, a także efektywną komunikację z pracownikami dydaktycznymi oraz administracją. USOSweb jako zintegrowany system obsługi studiów zapewnia dostęp do sylabusów, planów zajęć, siatek godzin, wyników ocen, a także umożliwia składanie wniosków oraz ocenę kursów. System APD pozwala na pełną obsługę procesu dyplomowania, w tym składanie prac, przeprowadzenie antyplagiatu oraz zamieszczenie recenzji i wyników egzaminu dyplomowego.

Regulamin studiów przewiduje relewantne instytucje w zakresie studiowania takie jak np. urlopy od zajęć, egzaminy komisyjne oraz indywidualną organizację i indywidualny plan studiów. Studenci wizytowanego kierunku z najwyższą średnią ocen mają możliwość studiowania według indywidualnego planu studiów polegającego na realizowaniu programu dostosowanego do naukowych zainteresowań studenta pod kierunkiem opiekuna naukowego. Studenci mogą ubiegać się o urlop zdrowotny, rodzicielski, naukowy, sportowy oraz okolicznościowy. Uczelnia wywiązuje się z ustawowych obowiązków wsparcia materialnego dla studentów i zapewnia im możliwość uzyskiwania zapomogi, stypendium socjalnego, stypendium rektora dla najlepszych studentów oraz stypendium dla osób z niepełnosprawnościami. Studenci mogą także aplikować o stypendium Ministra Edukacji i Nauki. Na Uczelni funkcjonuje program stypendialny Młody Badacz 2020-2025 dla wszystkich studentów, którzy w roku zdania egzaminu maturalnego zostali przyjęci na I rok studiów I stopnia lub jednolitych studiów magisterskich prowadzonych w Uczelni jako medaliści olimpiad międzynarodowych, laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych lub też jako kandydaci z najwyższymi wynikami uzyskanymi w procesie rekrutacji. Ten program ma na celu wsparcie rozwoju kompetencji naukowo-badawczych studentów.

Studenci Uczelni, w tym kierunku biologia człowieka, mogą rozwijać się na wielu dodatkowych polach wykraczających poza ściśle rozumiane studiowanie. Studenckie inicjatywy wspierane są organizacyjnie

i finansowo przez Uczelnię. Studenci otrzymują wsparcie m.in. w zakresie rozwoju naukowego, sportowego i społecznego. Zainteresowani sportem studenci mogą rozwijać się w Akademickim Związku Sportowym m.in. poprzez dołączenie do sekcji sportowych. Uczelnia zapewnia też zajęcia rehabilitacyjne dla osób z ograniczeniami zdrowotnymi. Uczelnia zapewnia także wsparcie dla osób chcących rozwijać się artystycznie. Studenci mają taką możliwość poprzez uczestnictwo m.in. w Chórze Uniwersyteckim Gaudium, Zespole Tańca Dawnego czy zespole artystyczno-teatralnym Nomen Omen, a także w organizowanych konkursach i wydarzeniach artystycznych np. festiwalach piosenek.

Uczelnia zapewnia odpowiednie wsparcie samorządu studenckiego. Zarówno w aspekcie finansowania, infrastruktury, jak i organizacyjnym pomoc władz pozostaje na odpowiednim poziomie, co potwierdza pozytywna opinia w tym zakresie przedstawicieli samorządu studenckiego. Studenci Uczelni mają prawo zrzeszania się w uczelnianych organizacjach studenckich i mogą mieć swoich reprezentantów we wszystkich kolegialnych ciałach Uczelni. Studenci kierunku biologia człowieka mają możliwość dołączenia do kół naukowych, w tym do Studenckiego Koła Naukowego Antropologów „Kostka”. Uczelnia nie udostępniła aktualnych opinii samorządu studenckiego dotyczących zmian w programie studiów.

Wsparcie studenckie uwzględnia i jest dostosowane do potrzeb różnych grup interesariuszy wewnętrznych studiujących na Uczelni. Uczelnia zapewnia szeroki zakres wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, który jest dostosowany do indywidualnych potrzeb, zależnych od rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Studenci z niepełnosprawnościami mają oni prawo do szczególnych warunków uczestnictwa w zajęciach oraz indywidualnych form i terminów zaliczania, realizacji programu studiów w oparciu o indywidualną ich organizację, pierwszeństwa w zapisach na zajęcia i w wyborze grup zajęciowych, pomocy w pozyskiwaniu materiałów dydaktycznych i sprzętu niezbędnego do studiowania, indywidualnych konsultacji, a w uzasadnionych przypadkach także indywidualnych zajęć, indywidualnej opieki wybranego nauczyciela akademickiego.

Warto wskazać jako wyróżniającą się inicjatywę prowadzenie dla studentów mentoringu oraz tutoringu. Mentoring jest inicjatywą uniwersyteckiego Biura Karier, która polega na nieformalnym budowaniu relacji między mentorem a studentem. W ramach projektu student odbywa minimum 5 spotkań z dedykowanym specjalistą, który dzieli się swoją wiedzą oraz doświadczeniem, by wskazać studentowi możliwe ścieżki rozwoju oraz zweryfikować wyobrażenia studenta z aktualnym rynkiem pracy. Student w oparciu o przedstawione na stronie projektu profile mentorów wybiera osobę, z którą chciałby współpracować i wysyła aplikację zgłoszeniową. W wyniku rekrutacji dostaje informacje zwrotną czy udało mu się dostać do projektu. Warto wskazać na stronie internetowej projektu studentom kryteria, którymi kieruje się zespół rekrutacyjny podejmując decyzje o zakwalifikowaniu konkretnego studenta do projektu. Tutoring natomiast ma na celu rozpoznanie potrzeb i możliwości rozwoju podopiecznego oraz jego odpowiednie motywowanie i wsparcie w realizacji zaplanowanej ścieżki indywidualnego rozwoju. Tutoring może być rozwojowy oraz akademicki. Realizowany jest w ramach ponadprogramowych zajęć w wymiarze 15, za które student otrzymuje 2 punkty ECTS, które nie są wliczane do puli punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów. Realizacja opiera się na wcześniej przygotowanym indywidualnym planie rozwojowym przygotowanym przez tutora dla studenta. Nauczyciele akademicki chcący pełnić rolę tutora muszą przejść certyfikowane szkolenie organizowane przez uczelnię przygotowujące ich do tej roli. Jeden tutor może jednocześnie prowadzić maksymalnie 2 studentów. W ramach kierunku biologia człowieka nie było do tej pory studentów, którzy skorzystali z tej możliwości, ale to bardzo wartościowe, że jednostka organizacyjna daje studentom warunki do tego rodzaju personalizowanego rozwoju.

Na Uczelni funkcjonuje system zgłaszania skarg i wniosków. Studenci Uczelni mają prawo do zgłaszania władzom Uczelni postulatów dotyczących planów i programów studiów, spraw związanych z procesem uczenia się oraz warunkami socjalno-bytowymi, wyrażania opinii o zajęciach dydaktycznych oraz o pracy prowadzących je nauczycieli akademickich w trybie uzgodnionym przez samorząd studencki z Rektorem. W Uczelni została powołana Komisja ds. równego traktowania mająca na celu procedowanie skarg dotyczących molestowania, dyskryminacji i podobnych nadużyć. Wszelkie wnioski i skargi rozpatrywane są na bieżąco, a studenci informowani o podjętych decyzjach w sposób właściwy dla rodzaju sprawy. Studenci kierunku biologia człowieka mogą składać skargi i wnioski w formie pisemnej lub ustnej do prodziekana ds. studenckich. W przypadku złożenia skargi w formie ustnej sporządzana jest notatka służbowa ze spotkania. W sytuacjach spornych prodziekan przeprowadza rozmowy ze stronami, by na ich podstawie podjąć działania prowadzące do rozwiązania problemu.

Uczelnia prowadzi działania edukacyjne i informacyjne z zakresu bezpieczeństwa studentów. Pracownie, w których odbywają się zajęcia, nie w pełni spełniają standardy bezpieczeństwa, m.in. zawartość apteczek jest niekompletna, a część produktów przeterminowana. W Uczelni został powołany Pełnomocnik Rektora ds. bezpieczeństwa studentów i doktorantów, który odpowiada za działania profilaktyczne, edukacyjne i organizacyjne zapewniające bezpieczeństwo i porządek. Uczelnia działa także na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji i nierównemu traktowaniu – funkcjonuje Rzecznik ds. równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji oraz Komisja ds. równego traktowania. Wprowadzone liczne procedury pozwalają studentom zgłaszać nieprawidłowości, a także korzystać z przysługujących im praw, o których są informowani. Studenci wizytowanego kierunku mogą skorzystać z nieodpłatnej pomocy psychologicznej w Pracowni Konsultacji i Poradnictwa Psychologicznego, działającej w Instytucie Psychologii. Według opisu na stronie internetowej Uczelni pomocy psychologicznej udzielają studenci IV i V roku psychologii, ze wsparciem kierownika pracowni, według zapewnień Uczelni pomocy udzielają wykształceni psycholodzy, a zapis na stronie jest pomyłką. Uczelnia udziela również wsparcia studentom w zakresie pomocy prawnej. Bezpłatnych porad udzielają studenci Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii (po uprzedniej konsultacji z pracownikiem naukowo-dydaktycznym tego wydziału) w Uniwersyteckiej Poradni Prawnej.

Studenci mają możliwość korzystania z indywidualnych konsultacji prowadzonych przez nauczycieli akademickich w czasie dyżurów realizowanych w formie stacjonarnej. Każdy nauczyciel akademicki jest zobowiązany do udostępnienia studentom co najmniej dwóch godzin konsultacji tygodniowo, z czego czas jednorazowych konsultacji nie może być krótszy niż 60 minut. Dodatkowo, studenci mogą kontaktować się z prowadzącymi także w formie zdalnej – za pośrednictwem poczty elektronicznej lub komunikatorów, takich jak Teams. Konsultacje są dostępne zarówno w trakcie trwania semestru, jak i podczas sesji egzaminacyjnej. Szczegółowy harmonogram spotkań ustalany jest na początku każdego semestru i publikowany w Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studiów.

Pracownicy dziekanatu oraz sekcji dydaktycznej zajmują się kompleksową obsługą studentów kierunku biologia człowieka. Zakres obsługi obejmuje m.in. proces nauczania, wspieranie studentów w kwestiach formalnych, socjalno-bytowych oraz dostęp do informacji i dokumentów potrzebnych do sprawnego przebiegu studiów. Sprawy niewymagające osobistego złożenia dokumentów można procedować drogą elektroniczną poprzez przesłanie maila do odpowiedniego pracownika dziekanatu. W uzasadnionych przypadkach, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu, możliwe są również spotkania poza standardowymi godzinami dyżurów, co stanowi odpowiedź na potrzeby studentów zgłaszających potrzebę większej elastyczności w kontaktach z administracją.

Ważnym elementem systemu wsparcia jest również umożliwienie nauczycielom akademickim udziału w szkoleniach i kursach rozwijających ich kompetencje m.in. w zakresie pracy z osobami doświadczającymi kryzysów psychicznych, komunikacji ze studentami ze spektrum autyzmu czy znajomości języka migowego. Należy również zwrócić uwagę, że osoby podejmujące rozstrzygnięcia i decyzje w sprawach studenckich uzyskały akceptację samorządu studenckiego.

Uczelnia przy uwzględnieniu partycypacji studenckiej monitoruje i ewaluje wsparcie, w tym skuteczność funkcjonujących na Uczelni rozwiązań w aspekcie wsparcia studenckiego, formy wsparcia czy poziomu zadowolenia interesariuszy wewnętrznych. Działania te stanowią podstawę do podejmowania pożądanych z perspektywy studenckiej zmian. Studenci mogą zgłaszać swoje uwagi i postulaty bezpośrednio do władz Uczelni i Wydziału lub poprzez samorząd studencki. W przypadku zgłaszania przez studentów uwag co do funkcjonowania systemu wsparcia na bieżąco podejmowane są działania korygujące. Studenci mają również możliwość anonimowej oceny pracowników dziekanatu wspierających proces dydaktyczny, co stanowi jedyny formalny element ewaluacji systemu wsparcia. Wskazane jest rozszerzenie procesu ankietyzacji również na inne obszary.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System wsparcia studentów na kierunku biologia człowieka należy ocenić jako kompleksowy, obejmujący wszystkie kluczowe aspekty z perspektywy studentów, zarówno w wymiarze dydaktycznym, jak i społecznym, materialnym, psychologicznym oraz organizacyjnym. Uczelnia oferuje różnorodne i systematyczne formy wsparcia, które są dostosowane do zróżnicowanych potrzeb studentów, w tym osób z niepełnosprawnościami, studentów szczególnie uzdolnionych oraz tych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Na szczególną uwagę zasługuje wysoka dostępność konsultacji akademickich, możliwość realizowania indywidualnych planów i organizacji studiów, aktywny udział studentów w badaniach naukowych, a także dostęp do wyspecjalizowanej infrastruktury i oprogramowania. Dodatkowo Uczelnia zapewnia wsparcie psychologiczne, prawne, materialne i zawodowe, wspiera działalność artystyczną, sportową i społeczną studentów oraz aktywnie współpracuje z samorządem studenckim. Co istotne, Uczelnia prowadzi stały dialog ze studentami w celu monitorowania i ewaluowania systemu wsparcia. Wszystkie te elementy świadczą o wysokim poziomie organizacyjnym i merytorycznym wdrożonego systemu wsparcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się archiwizację pełnej dokumentacji zmian w programie studiów włącznie z opiniami samorządu studenckiego.
2. Rekomenduje się jak najszybsze usunięcie ze strony internetowej informacji, że “pomocy psychologicznej udzielają studenci IV i V roku psychologii”.

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia zapewnia wysoki poziom transparentności i dostępności danych, zarówno dla kandydatów, jak i studentów oraz pozostałych interesariuszy. Do publicznego dostępu udostępniono statut i strategię Uczelni, regulamin zarządzania prawami autorskimi, prawami pokrewnymi i prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji, regulamin korzystania z infrastruktury badawczej, regulamin studiów i świadczeń dla studentów, zasady i tryb przyjmowania na studia oraz program studiów, co jest spełnieniem ustawowych wymagań. Na szczególną uwagę zasługuje intuicyjność i dostępność portali informacyjnych – zarówno strona główna Uczelni, jak i strona wydziałowa przystosowane są do korzystania na urządzeniach mobilnych, a także uwzględniają potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Strona główna Uczelni jest również dostępna w wersji w języku angielskim. Wszystkie informacje są łatwo dostępne, aktualne oraz kompletne. Podstawowym źródłem informacji jest strona internetowa Uniwersytetu Wrocławskiego oraz dedykowana strona Wydziału Nauk Biologicznych, które zawierają kompleksowy zbiór danych dotyczących procesu kształcenia, w tym informacje dotyczące programu studiów, efektów uczenia się, organizacji studiów, planu studiów, procedur rekrutacyjnych, jak również wsparcia materialnego, socjalnego i naukowego dla studentów. Dostęp do sylabusów jest ograniczony, ponieważ wymaga logowania do systemu wewnętrznego Uczelni. Strona główna Uczelni w zakładce studia prezentuje szczegółowe informacje dotyczące regulaminu studiów, oferty dydaktycznej, jakości kształcenia oraz mobilności międzynarodowej i życia akademickiego.

Komunikacja z kandydatami oraz obecnymi studentami realizowana jest również poprzez media społecznościowe, takie jak Facebook, Instagram czy LinkedIn, gdzie swoje profile posiadają zarówno Uniwersytet Wrocławski, Wydział Nauk Biologicznych, jak i Zakład Biologii Człowieka. Media te pełnią funkcję kanałów informacyjnych, umożliwiając szybszy przepływ wiadomości o aktualnościach z życia akademickiego, wydarzeniach naukowych oraz możliwościach rozwoju. Warto jednak podkreślić, że mają one charakter jednostronny, ponieważ służą głównie do publikowania informacji, nie pełnią funkcji komunikacyjnej z zainteresowanymi.

Uczelnia zapewnia również ciągłe monitorowanie oraz ocenę skuteczności działań informacyjnych. Nadzór nad aktualnością i poprawnością publikowanych treści sprawowany jest przez władze dziekańskie oraz pracowników dziekanatu, którzy pozostają w stałym kontakcie z interesariuszami, zarówno wewnętrznymi, jak i zewnętrznymi. Wnioski z monitoringu są wykorzystywane do ciągłego doskonalenia jakości i dostępności treści. Studenci mogą zgłaszać swoje uwagi formalnie, bezpośrednio

w dziekanacie lub za pośrednictwem Samorządu Studenckiego i Rady Wydziału, jak również nieformalnie, w kontakcie z pracownikami naukowymi i administracyjnymi.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia szeroki i uporządkowany dostęp do informacji o kierunku biologii człowieka. Na stronie internetowej Uczelni oraz Wydziału Nauk Biologicznych publikowane są szczegółowe dane dotyczące efektów uczenia się, programu studiów, planów zajęć, procedur rekrutacyjnych, regulaminów oraz wsparcia studentów i dodatkowych aktywności studenckich. Wszystkie te informacje są ogólnodostępne i regularnie aktualizowane. Informacje są dostępne także w wersji mobilnej oraz anglojęzycznej, a strona uwzględnia potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia prowadzi monitorowane aktualności, zrozumiałości i kompleksowości informacji o studiach, a interesariusze mogą zgłaszać uwagi w sposób zarówno formalny, jak i nieformalny.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W ramach Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na szczeblu Uczelni Rektor powołuje Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia (UKJK). Komisji przewodniczy prorektor ds. nauczania. W jej skład wchodzi m.in.: prorektor ds. nauczania, pełnomocnik Rektora, przewodniczący senackiej Komisji Nauczania, nauczyciele akademicki, przedstawiciele studentów i doktorantów oraz inne osoby wskazane przez Rektora. Członkowie komisji są powoływani i odwoływani przez Rektora w trakcie kadencji władz Uniwersytetu. Do zadań UKJK należy podejmowanie działań na rzecz zapewniania, doskonalenia i oceny jakości kształcenia zgodnie ze strategią Uniwersytetu Wrocławskiego. Komisja

opracowuje zasady i procedury projakościowe, projektuje sposób raportowania działań, monitoruje jakość kształcenia w jednostkach Uczelni, formułuje zalecenia oraz wspiera procesy akredytacyjne i rozwój kompetencji dydaktycznych kadry. UKJK organizuje badania ankietowe wśród studentów, pracowników, absolwentów i pracodawców, analizuje ich wyniki i publikuje je. Dodatkowo ustala harmonogramy działań, przygotowuje wzory sprawozdań i może powoływać zespoły eksperckie w porozumieniu z Rektorem.

W celu realizacji zadań Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na poziomie Wydziału powołuje się dwa zespoły: Zespół ds. Jakości Kształcenia (ZJK) oraz Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (ZOJK). Pierwszym kieruje prodziekan ds. kształcenia, a w jego skład wchodzi nauczyciele akademicki oraz inne osoby wskazane przez dziekana. Zespół ds. oceny jakości kształcenia tworzą: przewodniczący (profesor lub doktor habilitowany), co najmniej trzech nauczycieli akademickich, przedstawiciele studentów i doktorantów oraz inne osoby wskazane przez dziekana.

ZJK odpowiada za opracowywanie rekomendacji i zaleceń projakościowych, tworzenie i opiniowanie programów studiów, wspieranie rozwoju dydaktycznego kadry, realizację zadań zleczanych przez dziekana oraz wytycznych UKJK. Dodatkowo przygotowują roczne sprawozdania z działań związanych z jakością kształcenia według wzorów ustalonych przez UKJK. ZOJK zajmuje się oceną jakości i efektywności kształcenia. Do jego zadań należy m.in. monitorowanie oceniania studentów i doktorantów, analiza jakości prac dyplomowych i egzaminów, opracowywanie i analizowanie ankiet studenckich, ocena obsługi administracyjnej, nadzór nad hospitacjami zajęć oraz przygotowywanie rocznych sprawozdań według wzorów ustalonych przez UKJK.

Ponadto na Wydziale dla każdego kierunku studiów, w tym dla kierunku biologia człowieka, funkcjonuje Kierunkowy Zespół Jakości Kształcenia (KZJK), który dba o zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia na określonym kierunku studiów w ścisłej współpracy z WZJK i WZOJK. Zajmuje się on również tworzeniem dokumentacji oraz proponowaniem zmian w programie studiów.

Projektowanie, dokumentowanie i modyfikacja programów studiów odbywają się zgodnie z nowelizowanym okresowo Zarządzeniem Rektora UWr w sprawie wprowadzenia zasad projektowania i dokumentowania programów studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich uruchamianych i modyfikowanych od danego roku akademickiego. Dodatkowo na Wydziale Nauk Biologicznych obowiązuje szczegółowa procedura dla wprowadzania zmian w istniejących programach studiów. Zmiany te są inicjowane na podstawie opinii studentów, pracodawców i nauczycieli akademickich. Najpierw nad modyfikacjami pracuje KZJK, następnie są one opiniowane przez WZJK i Radę WNB. Nowe programy kierowane są do Senackiej Komisji Nauczania i zatwierdzane uchwałą Senatu UWr.

Innowacje dydaktyczne nie są uwzględniane na etapie projektowania programu studiów, aczkolwiek są wdrażane w praktyce na wielu przedmiotach już w trakcie realizacji programu studiów. W szczególności tutoring, który realizowany jest jako zajęcia ponadprogramowe i jako taki nie może być uwzględniany na etapie projektowania programu studiów jest wyraźnie obecny w kształceniu na kierunku.

Na Uniwersytecie Wrocławskim kryteria i zasady rekrutacji na każdy kierunek studiów, w tym na biologię człowieka, są ustalane przez wydziały i zatwierdzane w corocznych uchwałach Senatu. Rekrutacja odbywa się przez system internetowy IRKa, a szczegółowe informacje i harmonogramy dostępne są na stronie internetowej Uczelni. Zasady przyjęć laureatów olimpiad przedmiotowych określa odrębna Uchwała Senatu UWr. Limity przyjęć ustala corocznie Rektor UWr odpowiednimi

zarządzeniami na podstawie możliwości dydaktycznych i lokalowych Wydziału, a także na podstawie analizy wcześniejszych rekrutacji. Na WNB obowiązuje procedura określająca zasady naboru i ustalania limitów. Limity opiniuje Rada WNB, a do każdej rekrutacji powoływana jest Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna.

Wydział prowadzi regularną i systematyczną ocenę programu studiów na kierunku biologia człowieka. KZJK poprzez analizę sylabusów ocenia nauczane treści programowe oraz analizuje czy zastosowane do ich przekazania metody dydaktyczne są właściwe. Zespół sprawdza również czy metody weryfikacji efektów uczenia się są prawidłowo dobrane do form zajęć. ZOJK poprzez analizę zaliczeń i egzaminów ocenia wyniki nauczania oraz stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Zespół analizuje także zgodność efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy. Corocznie ZOJK przygotowuje raport z analizy jakości kształcenia na Wydziale. Ponadto każdy z zespołów przygotowuje sprawozdanie ze swojej rocznej działalności.

ZOJK nie monitoruje jednak warunków realizacji procesu kształcenia, w szczególności dotyczy to braku bieżącej oceny infrastruktury dydaktycznej, jej bezpieczeństwa oraz jej dostosowania do potrzeb kształceniowych. Efektem braku tej kontroli są problemy opisane w kryterium 5. Zdarzyła się również sytuacja, w której zajęcia z wykorzystaniem programu Statistica odbywały się w sali pozbawionej komputerów, a studenci musieli przynosić na zajęcia własne laptopy.

Systematyczna ocena programu studiów jest wieloaspektowa i oparta na bardzo różnorodnych źródłach danych i narzędziach ich gromadzenia. Studenci wypełniają szereg ankiet m.in. dotyczących prowadzącego, oceny zajęć, obsługi administracyjnej oraz specjalną ankietę ewaluacyjną na zakończenie cyklu kształcenia. W przypadku ankiet prowadzącego zajęcia dane zbierane są w każdym semestrze, a uśrednione wyniki raportowane są corocznie dziekanowi Wydziału. Każdy pracownik ma możliwość pisemnego ustosunkowania się do uzyskanej oceny i komentarzy studentów. Wyniki ankiet mogą być podstawą wskazania osoby do hospitacji interwencyjnej oraz są uwzględniane przy ocenie okresowej pracowników.

W ankiecie na zakończenie cyklu kształcenia studenci wypowiadają się m.in. na temat zajęć realizowanych w zbyt małym (*anatomia człowieka, nowotworzenie*) lub zbyt dużym (*zoologia kręgowców*) wymiarze godzin; przedmiotów, które mogłyby zostać usunięte z grupy przedmiotów obowiązkowych (np. *ekologia człowieka*); przedmiotów, które powinny być realizowane na innym semestrze oraz przedmiotów, dla których wymiar punktów ECTS został niedoszacowany (np. *metody antropologiczne w kryminalistyce – kurs rozszerzony*).

Ankiety studenckie są anonimowe i teoretycznie obowiązkowe, jednak z uwagi na brak jakichkolwiek konsekwencji w praktyce są wypełniane przez około 25% studentów. Istotnym elementem dbałości o jakość prowadzonych zajęć są również regularne hospitacje, którym poddawani są nowi pracownicy dydaktyczni oraz wszyscy doktoranci prowadzący zajęcia. ZOJK regularnie monitoruje wyniki nauczania i stopień osiągania zakładanych efektów uczenia się przez studentów. Analizuje m.in. zdawalność przedmiotów i strukturę ocen, identyfikując napotymane przez studentów trudności. Co ważne Zespół dokonuje również analizy pod kątem małego zróżnicowania ocen w obrębie przedmiotu. W przypadku identyfikacji takiej sytuacji Zespół zaleca zmianę kryteriów i/lub metod weryfikacji. Wyniki analiz przekazywane są do WZJK, KZJK i prowadzących zajęcia w celu podjęcia działań naprawczych.

ZOJK na podstawie przeprowadzonych ankiet i rozmów ze studentami przygotował również raport na temat przyczyn rezygnacji ze studiów.

Ważnym elementem oceny jakości kształcenia jest także nadzór nad procesem dyplomowania. Co roku analizowanych jest 10% prac dyplomowych pod kątem zgodności z wymaganiami formalnymi oraz zakładanymi efektami uczenia się. Oceniany jest także przebieg egzaminu dyplomowego oraz poziom samej pracy licencjackiej. W przypadku stwierdzonych nieprawidłowości lub niewłaściwego poziomu pracy lub recenzji informacje na ten temat przekazywane są promotorowi i recenzentowi pracy.

Wydział nie prowadzi systematycznej analizy losów absolwentów. Wydział często wspiera się nieformalnymi informacjami uzyskiwanymi od promotorów prac dyplomowych, którzy utrzymują kontakty z absolwentami kierunku biologia człowieka.

Dodatkowo, efekty uczenia się oceniane są przez Radę Interesariuszy, jednak dotychczasowa skala tych ocen jest niewystarczająca (tylko jedna ankieta wypełniona przez pracodawców w ocenianym okresie).

Podkreślić należy, że roczne raporty na temat jakości kształcenia nie służą jedynie podsumowaniu bieżącego roku, ale są również materiałem do głębszych analiz, w szczególności dotyczących trendów zmian w poszczególnych kryteriach oceny. Na pochwałę zasługuje także fakt, że ZOJK poddaje ocenie również swoją działalność analizując, co się w danym roku udało zrobić, a co wymaga poprawy. Taka metaanaliza jest bardzo cenna z punktu widzenia doskonalenia systemu.

W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział studenci, głównie poprzez wypełnianie ankiety oraz pracownicy poprzez udział w zespołach związanych z jakością kształcenia. Ponadto, z uwagi na niezbyt liczną kadrę Wydziału pracownicy mają bezpośredni kontakt ze sobą i mogą przekazywać szereg uwag dotyczących kształcenia również w drodze nieformalnej. Przykładem włączania pracowników w dyskusje nad kierunkiem jest również udostępnienie wszystkim pracownikom Wydziału w przestrzeni chmurowej siatki celów oraz tablicy SWOT dla kierunku biologia człowieka.

Studenci opiniują także zmiany w programie studiów. Należy jednak podkreślić, że Uczelnia nie dostarczyła odpowiednich opinii studenckich o czym była mowa w kryterium 8. Należy zatem zadbać o właściwą archiwizację takich opinii.

Interesariusze zewnętrzni angażowani są w ocenę programu studiów oraz efektów uczenia się sporadycznie i w minimalnym stopniu. Współpraca Wydziału z Radą Interesariuszy wymaga wzmocnienia i usystematyzowania.

Studenci mają realny wpływ na program studiów. Dla przykładu, na wniosek studentów zwiększono o 10 (do 80) liczbę godzin z obowiązkowych przedmiotów *anatomia człowieka I* oraz *anatomia człowieka II*. Na wniosek studentów zwiększono również liczbę godzin z obowiązkowego przedmiotu do 20 *podstawy statystyki w naukach o człowieku* zmieniając przy okazji proporcję wykładu i ćwiczeń na korzyść tych ostatnich. Uwzględniając także uwagi formułowane w ankietach zmieniono godziny pracy dziekanatu, lepiej dostosowując je do potrzeb studentów. Z kolei na wniosek ZJK, z uwagi na potrzebę podniesienia mobilności studentów kierunku biologia człowieka, wprowadzono nowy przedmiot Programy stypendialne dla studentów nauk biologicznych. Pracodawcy ocenili natomiast, że absolwenci kierunku wykazują pewne niedobory w zakresie rozwoju kompetencji miękkich. W związku z tym Uczelnia odpowiedziała zmieniając formy realizacji niektórych zajęć wprowadzając pracę zespołową. Tak się stało na przykład w przypadku przedmiotu *podstawy żywienia człowieka*.

Poza ocenami PKA kierunek dotychczas nie podlegał innym, zewnętrznym ocenom.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W ramach Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia działa Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, powoływana przez Rektora. Na poziomie wydziałowym funkcjonują dwa zespoły: Zespół ds. Jakości Kształcenia i Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia, wspierane przez Kierunkowy Zespół Jakości Kształcenia (KZJK) odpowiedzialne za konkretne kierunki studiów. Programy studiów są projektowane i modyfikowane zgodnie z Zarządzeniem Rektora oraz wewnętrznymi procedurami Wydziału. Choć innowacje dydaktyczne nie są formalnie wpisywane w program, praktycznie wdrażane są np. w formie tutoringów. Zasady rekrutacji i limity rekrutacyjne są regulowane przez uchwały Senatu i zarządzenia Rektora. Ocena programu studiów prowadzona jest systematycznie. KZJK analizuje sylabusy, metody dydaktyczne i metody weryfikacji efektów uczenia się. ZOJK bada wyniki nauczania, jakość egzaminów, prac dyplomowych i proces dyplomowania, a także przygotowuje roczne raporty dotyczące jakości kształcenia na Wydziale. Ankiety studenckie oraz hospitacje są istotnymi narzędziami oceny zajęć. Dodatkowo, ZOJK analizuje powody rezygnacji ze studiów oraz corocznie ocenia 10% losowo wybranych prac dyplomowych. Analiza losów absolwentów prowadzona jest wyłącznie nieformalnie poprzez kontakty osobiste z absolwentami. Wpływ studentów na program jest zauważalny – m.in. zwiększono liczbę godzin z wybranych przedmiotów, zmieniono godziny pracy dziekanatu i wprowadzono nowe przedmioty. W odpowiedzi na potrzeby rynku pracy (np. brak kompetencji miękkich u absolwentów) zmieniono formy zajęć, np. dodano pracę zespołową. W ocenie programu studiów uczestniczą także interesariusze zewnętrzni (Rada Interesariuszy), jednak ich zaangażowanie jest ograniczone i wymaga wzmocnienia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wzmocnienie udziału interesariuszy zewnętrznych w ocenie programu studiów oraz w ocenie jego realizacji, na przykład poprzez włączenie w skład Rady Programowej przedstawicieli branży otoczenia społeczno-gospodarczego, którzy mogliby wspierać coroczną aktualizację programu studiów oraz efektów uczenia się, uwzględniając dynamicznie zmieniające się potrzeby rynku pracy.
2. Rekomenduje się objęcie regularnym monitoringiem ZOJK infrastruktury zapewniającej realizację programu studiów.

Zalecenia

Brak